



Škola v Odoleně Vodě

1683-2014

Stránky z historie
František Vejvoda



Stránky z historie

Škola v Odoleně Vodě 1683-2014“

František Vejvoda

František Vejvoda, 2015
ISBN 978-80-260-9172-1

Město Odolena Voda 2015

Milí kolegové a kolegyně, současní i bývalí žáci a příznivci školy,

napsal jsem tuto malou publikaci, abych Vás seznámil s historií základního školství v naší obci (městě) a přiblížil i dobu, osoby a události, které podstatným způsobem ovlivnily školní vzdělávání. A byl bych rád, abyste si Vy, kteří budete číst tyto řádky, uvědomili, jakému obrovskému ideologickému tlaku byli učitelé i ředitelé škol, jak v letech válečných, tak i od roku 1948, vystaveni a jak se to nutně odrazilo i ve školních kronikách. Ty byly základním pramenem, z kterého jsem při psaní vycházel. Ale nebyly jedinými!

Počátky školství v naší obci jsou zaznamenány v knize Paměti škol okresu karlínského z roku 1898, redigované F. Kneidlem. Z ní také čerpal základní údaje o škole p. ing. Dr. O. P. Hanuš v publikaci s názvem Odolena Voda vydané v roce 1969. Důležité poznatky k historii školy i obce jsem získal ze zápisů tehdejšího učitele Josefa Ryšana v Pamětní knize Odolena Voda, kterou psal do roku 1928. Informace o akcích školy po roce 1989 poskytují i články učitelů v časopise Odolen a především Výroční zprávy školy, uveřejňované od školního roku 2008-09.

V této publikaci se setkáte (podrobněji až od roku 1964) i se jmény učitelů, kteří na škole působili. Nejsou však uvedeni všichni, někteří zde učili jen krátký čas, a proto nejsou jejich jména připomínána, a některá nejsou ani ve školní kronice uvedena, a tak je dnes obtížné určit dobu, kdy vyučovali na zdejší škole. Podobně nebylo možno vyjmenovat všechny školní akce, které škola organizovala, i když jejich realizace vyžadovala nemalé úsilí učitelů.

Přál bych Vám, abyste na následujících stránkách našli i Vy místo, jméno nebo událost, již jste byli přímými účastníky nebo svědky, a která především Vám, bývalým žákům školy, oživí dobu Vašeho mládí a učitelům připomene roky, v nichž společně usilovali o výchovu slušných a vzdělaných mladých lidí.

Březen 2015

autor

Kapitola první 1683-1928

V matrice se r. 1683 objevuje jméno kantora Vojtěcha Václava Mayera v souvislosti s jeho sňatkem s Reginou Magdalenou Šedivou, sestrou faráře. Je tedy pravděpodobné, že již v té době bylo v Odoleně Vodě vyučováno, ale jak a kde, to nevíme.

První školní místnosti, není nám však známo od kdy, ale zcela určitě do r. 1824, byly v čísle 12, v domku kantora Františka Holého, to je v domku pod kostelem, který dosud stojí a byl v nedávné době novými majiteli zrenovován. Protože se tehdy učilo jen čtení, psaní a počítání, tedy jen základům těchto tří předmětů (trivium), nazýváme takovou školu školou triviální. Víme také, že byla školou jen s jednou třídou – tedy školou jednotřídní.

V r. 1824 byla v bezprostřední blízkosti již zmíněného popisného čísla 12 vystavěna nová školní budova s číslem 13. I tento dům je stále obýván. Uvádí se, že zde bylo vyučováno až 60 žáků. Preceptorem (z latiny: *učitelský pomocník nebo učitel*) školy byl Josef Burian do r. 1833 s pomocníkem Janem Steinfestem a Jan Franěk do r. 1838 s pomocníkem Ant. Schubertem. To však byla stále jen jednotřídní škola. Ke změně na školu dvoutřídní dochází v r. 1839, kdy byla druhá „školní světnice“ umístěna ve statku u Vlasáků, v popisném čísle 2. Tento statek koupil v r. 1847 baron Adolf Riese-Stallburg, patron školy.

Prvním řídícím učitelem dvojtřídní školy byl Josef Neruda, uváděný i jako skladatel první české polky. Pomocníky řídícího učitele byli Antonín Schubert a to do r. 1845, pak Antonín Just a později syn řídícího Josef Neruda ml.

Když přešel v r. 1860 patronát školy na obec, nechtěl baron, do té doby patron školy, aby na jeho statku dále byla třída, a proto musela obec přikročit ke stavbě nové školní budovy – vlastně té u kostela, ve které se dnes nachází mateřská škola. A to se stalo r. 1863.

13. března 1863, tedy ve stejném roce, kdy došlo k požáru kostela, **byl položen základní kámen k nové škole**. Byla to slavnostní událost pro celé okolí. Kámen posvětil Jan Konopa, klecanský farář. Ten také ve svém projevu připomínal přítomným, aby toho, co se s velkým nákladem postaví, „užívali pro blaho svých dětí.“

Pozemek určený ke stavbě školy býval obecní pískovnou, a tak se uvádí, že základy této školy jsou tak hluboko v zemi, jako je výška budovy až ke střeše. Náklady na stavbu představovaly částku 23 000 zlatých a byly uhrazeny přímými daněmi všech sedmi přiškolených obcí (Dolínku, Čenkova, Kopeče, Lhoty, Postři-

žina, Máslovic a Vodochoď) a přirozeně i finanční účastí zdejší obce. Plán školy vypracoval bývalý vrchnostenský ředitel Emanuel Hampl. Stavbu řídil pod dohledem c. k. okresního inženýra Streita zednický mistr z Vodochoď Antonín Šubrt.

V nové škole byly vyprojektovány tři třídy, byt pro učitele (skládal se z kuchyně, dvou pokojů, špižírny a sklepa) a dvou pokojíčků pro podučitele. Ještě před dokončením stavby se řídící učitel Jan Neruda obrací na slavný okresní úřad a „osměluje se upozornit, že se při nové a nádherné škole žádné chlívky pro vepřový dobytek následkem pozapomenutí k postavení nenavrhují... a s důvěrou se tedy níže podepsaný u c. k. okresního úřadu prosebným činí, by mu k tomuto nepatrnému nákladu dvou nebo třech chlévků pro vepřový dobytek milostivě dopomoci ráčil.“ (C. k. podkrajský úřad v Karlíně žádost odmítl, ale chlívky byly dodatečně postaveny, když na ně přispěl i pan učitel).



Obecná škola na Vodolce. Reprofoto z knihy Františka Kneidla Paměti škol okresu karlínského, Praha (1898).

8. května 1864 byla nová školní budova posvěcena opět klecanským farářem, vikářem Janem Konopou. Přítomna byla i rodina barona Riesse-Stallburga, účastnil se i c. k. okresní hejtman David, zdejší farář Josef Svoboda, kaplan Václav Kocman, okolní faráři, četné učitelstvo, starosta a předseda školního výboru Jan Srbek i velké množství občanů. Přirozeně nechyběla hudba a slavnostní střelba.

Na pamětní desce umístěné na škole byl nápis:

**Farní škola Vodolská
vystavěná roku jubilejního
MDCCCLXIII
„Bohu, církvi, národu a králi stojím,
maličké tu mlékem spásy, umu kojím.“**

Nová škola s popisným číslem 109 nesla již od roku 1863 název farní národní škola dvojtřídní, v roce **1868** již byla školou trojtřídní a v r. **1869** změnila název na národní škola trojtřídní. V r. **1881** byla obecnou školou čtyřtřídní, **1884** se stala pětítřídní a v roce **1890** obecnou školou šestitřídní.

O školu pečoval velmi svědomitě nám již známý řídící učitel Josef Neruda. Svědectvím neustálého růstu počtu žáků na této škole je následující přehled:

1839–57	253
1858–64	329
1865–70	348
1871–80	414
1881–83	423
1884–89	464
od r. 1890	529

Příčinou takového počtu žáků byl vzrůst obyvatelstva nejen na Vodolce, ale i v sedmi přiškolených obcích.

Přestože žáků přibývalo, školní budova se nerozšiřovala. Původně v ní byly jen tři třídy. Proto byly po zrušení záchodů v budově (nové byly vybudovány na dvoře), pokojíčků podučitelů a dvou pokojů správce školy zřízeny tři nové, ale již od samého počátku prostorově nedostačující třídy. Teprve v roce 1897 byly ze stodoly postaveny pro správce školy byty (dnes jsou zde umístěny třídy základní umělecké školy). Při škole byly v té době i dvě ovocné zahrady v rozloze 564 sáhů, jejichž úroda patřila rovněž správci školy.

Přibýváním počtu žáků a tříd rostl i počet učitelských a podučitelských míst. Od roku **1877** se začaly na zkoušku vyučovat ruční práce, od roku **1881** pak tento předmět byl vyučován pravidelně. Vyučovala jej tzv. industriální učitelka s roční odměnou 98 zlatých.

Docházka do školy byla pravidelná v zimních měsících, v letních měsících dětí ve škole podstatně ubylo. Mnohé musely pomáhat doma v hospodářství, někdy hlídaly mladší sourozence, nebylo málo případů, kdy místo docházky do školy pracovaly již za plat u sedláků nebo v cukrovaru. Značnou dobu platili rodiče žáků školné (např. v roce 1830 na žáka 2 zl. šajnů). V roce 1897 bylo zrušeno vybírání školného na Vodolce a v Čenkově a platilo se z obecní pokladny, v ostatních přiškolených obcích se dále vybíralo od rodičů. Vyučování bylo celodenní. I když bylo vedeno v českém jazyce, psaly se školní výkazy až do roku 1848 německy.

Původně (podle katalogů z roku 1839 a později) byly přijímány děti do školy 2x do roka a to v září a na počátku 2. pololetí. Teprve v roce 1849 byl zaveden postup žáků z nižších tříd do vyšších jen jednou za rok, a to v měsíci říjnu. Ale již v roce 1872 dochází opět ke změně a děti jsou přijímány do školy na začátku školního roku a v prvních třech dnech měsíce března.

Feriální dny (*to jest dny, ve kterých se nevyučovalo*) byly čtvrtek a neděle, volno bylo také v pondělí po posvícení, o Vánocích a to od 24. prosince do 1. ledna, celý den před svátkem Tří králů, o masopustní pondělí a úterý, o Řehoři dva dny, o Velikonocích od Zeleného čtvrtka do Pondělí velikonočního a o svátcích svatodušních. Prázdné bylo také na sv. Klimenta, patrona chrámu, na den Dušiček, na den sv. Marka a o křížových dnech v pondělí.

Školní rok končil mezi 1. a 17. červencem. Hlavní prázdniny trvaly od ukončení školního roku do neděle Andělů strážných (tj. 2. 10.)

Do ukončení školního roku 1870 byli žáci vyučováni v tzv. opakovacích hodinách i v neděli. Propouštění žáků se totiž dělo ve věku od 15 do 24 let! Mnozí žáci, kteří sloužili jako čeledínové, žákyně jako služky, byli nuceni vrátit se do své školy a tam se zúčastnit opakovacích hodin. Ty navštěvovalo např. v roce 1839–50 107 žáků, v letech 1861–70 činil jejich průměrný počet 152.

Až do roku 1878 se užívalo povolených tělesných trestů a tzv. Zlaté knihy a Černé knihy. Do Zlaté knihy byli zapisováni „žáci mravů bezvadných a ti, kteří velmi dobrý prospěch činili, a konečně žáci, kteří k nim nejbližší stáli a pochvaly hodni byli.“ O veřejné zkoušce se četla jejich jména, což znamenalo nejvyšší pochvalu. Černá kniha byla určena pro zápisy žáků darebáků.

Příklad zápisů z černé knihy:

„Dne 22. listopadu 1839 se musel do této knihy hanby zapsati (a sice skrz nemravné obnažení a pod škamna vymočení).“

„Dne 2. ledna 1843 zasloužili se do této knihy hanby zapsání býti skrze přestoupení školní zákon a sice: skrze česání školních lavic.“ (Následuje pět vlastnoručních podpisů.)

„Dne 19. ledna 1856 se následující žáci do této knihy zapsali, protože proti zákonu při taneční hudbě přítomni byli večerního času.“ (Následuje 15 podpisů.)

V roce 1817 byla zřízena školní knihovna Václavem Kocmanem, pozdějším farářem. Ten věnoval na ni nejen skříň, ale i 210 děl ve 230 svazcích. Dozorcem ve škole býval místní farář za jednotlivé přiškolené obce měl dohled místní školní dozorce. Např. v roce 1874–1887 to byl Josef Šotek a v letech 1888–1897 Josef Kubovič.

Roku 1870 a 1871 byly některé obce v opozici vůči novým školským zákonům a tudíž ani nechtěly platit školní přírážky. Když však do Panenských Břežan přišlo na exekuci 40 mužů s důstojníkem, o které se musela obec na vlastní náklady starat do té doby, dokud nebudou tyto školní přírážky zaplacený, rozhodli se nejen místní poplatníci, ale i z dalších obcí, že raději hned zaplatí, aby je nepostihl osud Panenských Břežan.

První školní rada byla zřízena v naší obci roku 1874. Jejím předsedou byl Josef Slavík, rolník z Vodolky a tehdejší starosta, členy vedle vážených občanů této obce i zástupci některých přiškolených obcí.

Na škole se vyučovalo také od roku 1877 ručním pracím pro dívky. První učitelkou byla Marie Stránská, která vyučovala dívky navštěvující 3. třídu a to 2 hodiny týdně. Vyučování to bylo na zkoušku a teprve výnosem C. K. zemské školní rady ze dne 22. června 1881 bylo zřízeno místo industriální učitelky k výuce ručním pracím.

Pozorní čtenáři našeho časopisu si jistě všimli, že v části věnované historii naší školy, se vyskytlo jméno **Josef Neruda**. Již víme, že to byl řídící naší školy, ale jeho další osudy stojí za to, abychom mu věnovali dnešní řádky.

U zdi hřbitova v naší obci stojí starý pomníček s tímto nápisem: „Zde odpočívají Josef Neruda, řídící učitel na odpočinku a choť jeho Josefa, rozená Ničková. Usmrceni rukou vražednou skonali z 8. na 9. dubna 1876. Odpočinutí věčné dej jim ó Pane.“

Začtème se do článku Jiřího Hájka Česká polka a loupežná vražda uveřejněném v časopise Svoboda a vraťme se tak zpět do doby, kdy mladý Neruda přišel do Kostelce ze Všetat.

„Brzy si ho oblíbily nejen děti ve škole, ale i hezoučká Pepička Ničkových. Z podučitelské almužny se nedalo na ženění ani pomýšlet, ale Nerudovi pomohla muzika. Vedl si právě tak dobře u varhan jako u klavíru, s houslemi, nebo s flétnou. A zájemců o vyučování hudby i zpěvu bylo tehdy více, než mohl stačit.

Jednoho dne v létě 1830 čekal Neruda u klavíru v domě měšťana Kláštereckého na jeho děti Marii a Václava, které vyučoval. Pro ukrácení dlouhé chvíle preludoval na klavíru veselou melodii a povšiml si Aničky Slezákové, chůvy, jak s děckem v náručí vesele tančí novými neobvyklými kroky po celé místnosti. Zavolal ji k sobě. Znovu zahrál onu melodii a znovu si nechal její taneček předvést.

Pak začal tanec nacvičovat s nejstaršími dětmi ve škole. Od nich se temperamentnímu rytmu a krokům naučili dospělí a netrvalo dlouho, přicházeli kapelníci z širokého okolí s žádostí o rozpis not. Přišel i známý Hilmar z Kopidlna a polka byla na světě!

V roce 1834 ji uvedl kapelník Pergler v Praze a příští rok ji tančila celá Vídeň. Učitelé tance v Paříži Cellarius, Liovel a Boizot na ní bohatli, polka prolétla Londýnem, Madridem. Moskvou i Petrohradem a polkou se zahajovaly nejslavnější dvorní plesy na počest narozenin královny Viktorie v Londýně i v Kalkatě a brzo ji tančily i celé „Spojené obce“, jak se nazývaly Spojené státy americké.

Co o tom věděl Josef Neruda, otec polky a její první „balerína“ Anička Slezáková? Nic! Neruda si sám cenil víc toho, že mezi jeho žáky byli pozdější významní sólisté a zpěváci, jako – dnes již dávno zapomenutí – fagotista Crha z Národního divadla, kapelník Václav Pekárek, zpěvačka Teresie Šolcová a mnoho jiných.

Učil plných padesát let. Získal uznání nadřízených úřadů, i když se nikdy úzkostlivě nedržel předpisů c. k. školního úřadu. Naopak, byl jedním z mála učitelů, kteří se dovedli za svá, byť omezená, práva postavit a za ocenění práce ostře bojovat. Získal také úctu a lásku prostých lidí v širokém okolí.

V roce 1873 odešel do penze jako řídící učitel a ve stejnou dobu byl jmenován čestným občanem obce Odolena Voda a Dolínku. Za tři roky ho zabila i s manželkou surová ruka loupežného vraha a to pro několik zlatek, co měl u sebe.“

Naučné slovníky jméno skutečného tvůrce české polky, vesnického učitele a muzikanta Josefa Nerudy, neuvádějí. Bylo-li tomu skutečně tak, jak vypráví náš příběh, pak je to škoda. Mohl být slavný, uváděn v encyklopediích, ale takto se jeho jméno zachovalo jen na pomníčku na místním hřbitově. A také v názvu jedné z ulic v našem městě.

Nová a tolik potřebná šestá třída byla otevřena počátkem školního roku **1889/90**. V tomto roce byl jmenován nový správce školy (dnes bychom řekli ředitel) Ferdinand Kapek. Předchozí správce Antonín Just, jak kronika uvádí „byl dán na odpočinek po 43 leté záslužné práci na roli školské, z nichž 25 let zdejší škole věnoval.“

Významnou událostí v životě českého národa byla Zemská jubilejní výstava v Praze v r. **1891**. (Tu, která následovala po stu letech, tedy v roce 1991, máme ještě v živé paměti, neboť jsme ji mnozí navštívili.) 11. července 1891 se vydalo povozy 144 žáků zdejší školy spolu s učitelským sborem, aby výstavu zhlédli. Teprve po osvětlení fontány se vrátili všichni zpět do svých domovů.

Výnosem Královské zemské školní rady se 3. února **1892** vydávají instrukce o zařízení školních zahrad, určených k vyučování dětí. Inventář školy uvádí v tomto roce i počet pomůcek, které jsou vyčleněny k vyučování odborným předmětům – k výuce fyziky jich bylo 47 a přírodopisu 41. Již tehdy byly výhrady k používaným učebnicím, jak o tom svědčí jeden z projednávaných bodů řádné valné hromady učitelské jednoty „Budče Podládevské“ 6. června 1893, jež obsahuje „rozbor o vadách dosavadních čítanek a učebnic obecných škol a o návrzích k jejich nápravě.“

Zdravotní stav mládeže po léta ohrožoval záškrt, zánět mozkových blan a spalničky. Jak často děti chyběly, o tom hovoří čísla. Ve školním roce **1893–94** bylo zameškáno 8 % školních půldnů omluvených a poměrně vysoké číslo představují půldny neomluvené – 20,7 %.

Církev v té době vyžadovala od dětí povinnou návštěvu kostela. Ke službám božím se scházely ve školním roce 1893–95 děti od 3. září do 30. října a od 17. dubna do 13. července vždy ve středu a v pátek, kdy musely být přítomny mši svaté pod dohledem celého učitelského sboru. U svaté zpovědi byly 2. října, 23. listopadu, 21. prosince a 7. května. Dále bylo jejich povinností zúčastnit se bohoslužby 23. listopadu (den

sv. Klimenta patrona chrámu), 3. prosince kázání a požehnání, 27. února mše svaté a každý postní pátek musela být při požehnání přítomna vždy jedna třída. A k tomu přibývala i povinná účast na Božím těle, průvodech do polí a i na jiných církevních obřadech.

Jak je vidět, neměla to školní mládež tehdy lehké a ani církev a ani učitelé vyhýbání se účasti na bohoslužbách jen tak nepromíjeli – byly proto i snížené známky z mravů!

Je zajímavé, že teprve ve školním roce **1896–97** se setkáváme poprvé ve školní kronice se zápisem, že uvedený školní rok byl zahájen 1. září, tedy ve stejném termínu jako dnes. Do té doby byl většinou zahajován v první polovině září a končil kolem 15. července.

Rodiče často vyžadovali pro své děti úlevu z vyučování, protože je potřebovali k pracím v hospodářství. Tak např. ve školním roce **1898–99** byla od 1. května do 31. října poskytnuta úleva 16 chlapcům a 17 děvčatům Protože se však našli i takoví rodiče, kteří nedbali řádné docházky svých dětí do školy, můžeme se dočíst ve „vynesení“ České královské okresní školní rady ze dne 24. března 1899, „že odsouzeno bylo ku návrhu místní školní rady pro neposílání dětí do školy 8 stran ku pokutě 60 zlatých, popř. k vězení 288 hodin.“

Škola nebyla nikdy tak bohatá, aby se neobešla bez příznivců, dnes bychom řekli sponzorů. Mezi ně patřil v r. **1904–1905** Dr. Karel Langer, lékař ve Vodolce, který odevzdal výtěžek koncertu ve výši 60 K na školní výlet, podobně přispěl p. Josef Poszak, hospodářský správce, a to částkou 19,40 K, což byl finanční výsledek mládeneckého věnečku.

V roce **1905–1906** měli žáci prázdniny i na den narozenin a jmenin „Jeho veličenstva císaře a krále a v den jmenin zvěčnělé císařovny a královny Alžběty.“ Jistě děti přivítaly i devět dní volna o vánočních svátcích, šest dnů o velikonocích, volno v úterý po svátcích svatodušních a o Dnu dušiček. Zakazovalo se však dávat žákům volno o masopustu, posvícení, výročních trzích a jiných podobných příležitostech.

Kronika ve školním roce **1913–1914** zaznamenala smrt Ferdinanda d'Este, následníka trůnu a jeho ženy Žofie v Sarajevu i vypovězení války 28. července 1914.

Řádky kroniky z let **1914–1915** sdělují, že ve zdejší obci bylo povoláno do zbraně 253 občanů. V září a v říjnu 1915 byla v obci uspořádána sbírka vlny a kaučuku pro válečné účely a žáci školy upsali v listopadu na třetí válečnou půjčku 600 K., na čtvrtou v květnu následujícího roku již 3 100 K.

V říjnu **1916** začalo stravování chudé školní mládeže. V hostinci Pivovar dostávalo sto dětí po talíři polévky a krajíce chleba. Náklady ve výši 3 000 K uhradila majitelka zdejšího panství pí Blochová. Důsledky války se začaly projevovat stále zřetelněji. V lednu a v dubnu **1917** bylo vyučování častokrát přerušeno v důsledku nedostatku uhlí a v listopadu dokonce začalo zkrácené vyučování.

Červeným písmem je v kronice zapsána zpráva, že „28. října byla prohlášena samostatnost státu Československého“ a je zde opsán i první zákon nové republiky. Pravidelné vyučování v důsledku převratových událostí začalo až 4. listopadu.

10. listopadu **1918** se zúčastnila školní mládež slavnosti sázení Lípy svobody, kterou uspořádal Sokol a učitelský sbor. Na náměstí zasadili lípu následující žáci a žákyně: Chadraba Karel, Kukelka Vladislav, Růžička Zdeněk, Bína Josef, Diviš Václav, Šídllová Aloisie, Výborná Miroslava, Štefánová Rosálie, Holubová Marie a Kalinová Zdenka. Jestlipak si některý z čtenářů vzpomene, jak jim děda nebo babička vypravovali o této slavnostní chvíli v jejich životě?

V roce **1919** byl zahájen školní rok až 16. září a již při jeho zahájení vydali zdejší učitelé prohlášení tohoto znění: „Sbor učitelský uznal, že školní místnosti nejsou ještě vybíleny, že ani chlévy a stodoly nejsou tak znešvařeny jako zdejší škola ... proto sbor jednomyslně prohlašuje, že ve škole takové vyučovati nebude a žádá správu školy, aby o tom uvědoměna byla školní rada.“

4. října přestali učitelé vyučovati. Že nenalezli podpory u pana starosty Urbana, který toto jednání učitelů označoval jako útok proti své osobě, je přirozené, ale že nenalezli podpory ani u rodičů žáků a ani u okresní školní rady – to je zarážející. Pan starosta zdůvodnil tento stav tím, že obecní pokladna má značný deficit a není po ruce okamžitých finančních prostředků. Když doktor Fischer (?) prohlásil, že je škola k návštěvě dětí způsobilá, bylo rozhodnuto.

Okresní školní rada dopisem z 24. října označila jednání učitelů jako svévolné a nařídila jim zameškané dny nahradit. Prohrou tedy skončil odpor učitelů motivovaný snahou zajistit pro své žáky důstojné podmínky ve škole. Anebo že by již tehdy šlo o akci politicky motivovanou proti starostovi? Inu, nebylo by to v těch prvních letech po válce nic neobvyklého, avšak my dnes již nejsme schopni říct, zda v tomto sporu šlo skutečně o školu nebo o funkci starosty. A pravděpodobně v důsledku těchto událostí obdržel 6. prosince dosavadní řídící učitel František Novotný dekret, jímž byl dán od 1. ledna 1920 na trvalý odpočinek a novým řídícím učitelem se stal od 1. dubna Václav Bláha z Líbezníc.

Prostranství před školou bylo již před lety osázeno višněmi. Ty však již byly tak sešlé, že nedávaly ovoce. Proto byla 15. března **1921** uspořádána tzv. stromková slavnost a zasázeno 9 planých třešní, ve školní zahradě 2 ořechy a 2 jabloně. Také před školou zasadil správce školy nový ořech.

Školní kronika zaznamenává i nástup nového člena sboru Josefa Ryšána. Ten působil na zdejší škole dlouhou řadu roků a je také autorem mnoha stránek školní kroniky. Ty jsou často i plné trpkosti, jako například, když uvádějí zprávu, že 16. prosince 1921 schválily koaliční strany v Národním shromáždění návrh, jímž se snižují platy státních zaměstnanců, tedy i učitelů o 20–30 %.

Protože po řadu let nebylo dostatečné množství peněz na údržbu školy, nastala situace, řečeno dnešní jazykem, havarijní. Do školy zatékalo, takže bylo nutno při deštích chytat na půdě prosáklou vodu do nádob, aby nedošlo k promáčení stropů. I když se podařilo zajistit určitou částku peněz a vnitřek budovy byl opraven a vymalován, dokonce i zevnějšek školní budovy byl natřen tmavě modrou barvou, s opravou střechy to bylo asi všelijaké, neboť pisatel kroniky si postěžoval, že koncem školního roku opět na půdu zatékalo.

16. duben **1922** je památný tím, že se uskutečnila první společná schůze zástupců obce se zástupci příškolených obcí, aby jednali o zřízení měšťanské školy na Vodolce. K jakým závěrům tato porada došla, kronika neuvádí.

Pro žáky školy jistě byl nevšedním zážitkem školní výlet na Karlštejn, kterého se 13. června 1922 zúčastnily všechny třídy. Není bez zajímavosti, že žáci byli na nádraží do Kojetic dopraveni na žebříňácích. V Praze navštívili památná místa a pak pokračovali opět vlakem na Karlštejn. Od žáků bylo na úhradu vybíráno 8 Kč, dvanácti chudým byl výlet uhrazen.

Školní mládež se připojila v roce **1923** ke sbírce na Zlatý poklad republiky částkou 54,30 Kč.

24. března **1924** bylo usneseno na schůzi místní školní rady jednat při parcelaci velkostatku o koupi domu č. 1 na návsi pro eventuelní zřízení měšťanské školy. Školní kronika zaznamenává v tomto roce touto zimou i skutečnost, že pro nedbalou docházku do školy bylo vybráno od rodičů na pokutách 50 Kč.

Není ani bez zajímavosti zpráva, že se od října 1924 vyučuje v pokračovací škole živnostenské, která byla umístěna v budově obecné školy. 16. listopadu došlo povolení, aby se ve školním roce 1924–25 vyučovalo na zdejší škole německému jazyku jako nepovinnému předmětu a to ve dvou hodinách týdně.

13. března **1925** byl místní školní radě přidělen pozemek ke školním účelům, o který žádala již v srpnu roku předchozího a to za předpokladu, nebude-li za něj požadováno více než 20 000 Kč. Tento pozemek mezi Malým hájem a cestou ke kapličce (č. par. 205, 212 a 215) patřil zdejšímu velkostatku a měl rozlohu 2 ha 55 a 40 m². Touto koupí byl položen základ nejen k výstavbě budoucí měšťanské školy, ale i k vybudování sportovního hřiště.

I. pololetí ve zdejší škole skončilo 31. ledna **1926** se 187 žáky. Zápis o chování uvádí, že 10 žáků bylo potrestáno II. stupněm z chování, jeden žák obdržel III. stupeň, jeden klasifikován stupněm IV a dokonce jeden nezdárník byl „odměněn“ stupněm pátým. Jaký čin spáchal, že byl potrestán touto známkou, kronika bohužel neuvádí. Je vidět, že i tehdy byli žáci darebáci, ale za co se tehdy trestalo, to by pravděpodobně dnes v mnoha případech na sníženou známku z chování nebylo. Inu, byly tehdy přísnější mravy!

Ve škole bychom tehdy napočítali pět tříd, z toho ve čtvrté a páté se vyučovalo ve dvou odděleních. Na konci II. pololetí opustilo školu a vyšlo ze čtvrté třídy 10 a z páté třídy 24 žáků. Svědectvím toho, že se ve škole nejen vyučovalo, ale i vychovávalo, byly pravidelné promluvy učitelů k žákům např. o míru, o úctě a lásce k matce apod.

Školní kronika uvádí, že nový bleskosvod na škole byl pořízen za 700 Kč a na návrh školní rady byl do školy zakoupen šicí stroj za 1200 Kč. Je zaznamenáno i to, že v listopadu 1926 musela být na čtrnáct dnů uzavřena škola z důvodu epidemie záškrtu.

Zdejší škola měla ve školním roce **1927–28** pouze čtyři třídy a v nich byl samostatný pouze první, čtvrtý a pátý ročník, kdežto druhý a třetí ročník se vyučoval spojeně. Pravděpodobně bylo toto spojení vynuceno nízkým počtem dětí v uvedených ročnících, neboť v tomto roce navštěvovalo školu již jen 181 dětí, tedy nejméně od roku 1889–90, kdy jich bylo 465. Ještě v letech 1921–22 jejich počet neklesl pod 300, ale již další roky je zaznamenán stálý úbytek.

I když např. v roce 1927–28 docházelo z dětí školou povinných jinam 26, přesto je tento počet ve sledovaném období nejnižší. Jak jistě víte, škola v naší obci byla do sklonku první republiky jen školou obecnou. Kdo chtěl získat vyšší vzdělání, musel navštěvovat školu měštanskou. A ta byla nejbližší v Kralupech nad Vltavou.

Zavzpomínejme si s naším občanem, p. Františkem Pavlíkem (1906–1998), který navštěvoval v letech 1919–22 měštanskou školu chlapeckou v Kralupech nad Vltavou.

„Do prvního ročníku měštanky, jak se tehdy říkalo, mohl žák nastoupit po absolvování šesté třídy obecné školy. Pokud by chtěl začít navštěvovat měštanku již žák z páté třídy, pak musel vykonat přijímací zkoušky. Traduje se, že žáci z naší obecné školy byli s ochotou přijímáni do měštanské školy v Kralupech, neboť prý byli vždy dobře ke studiu připraveni. V tomto městě byly měštanské školy dvě – chlapecká a dívčí.

Obě budovy dodnes stojí ve staré zástavbě města, nedaleko od kostela. Dívčí škola byla umístěna v zahradě a za ní se rozkládalo hřiště. Chlapecká měštanská škola měla čtyři ročníky, dívčí jen tři. Kdo se rozhodl absolvovat ještě čtvrtý ročník, pak musel počítat s tím, že se ve třídě budou vyučovat společně chlapci i děvčata. Což bylo pro mnohé důvod pro absolvování čtvrtého ročníku! Školné se v té době neplatilo, ale učebnice si musel pořídit každý sám, sociálně slabým žákům se knihy půjčovaly ze školního fondu. Učitelé byli tehdy velice přísní. Připomíná se p. uč. Heller, který za zvlášť nízké vědomosti klasifikoval žáky dokonce šestkou. Žákům učitelé vykali a jednali s nimi jinak, než byli žáci zvyklí z obecné školy.

Autobus tehdy nejezdil, a tak se denně, za jakéhokoli počasí, chodilo pěšky do Úžic na vlak. Ráno bylo spojení dobré, ale protože odpolední vyučování trvalo do půl čtvrté, a vlak odjížděl až v půl šesté, dovolil ředitel školy zůstat do odjezdu vlaku ve třídách. Dozor nad žáky vykonával školník. Ten byl velice důležitou postavou na škole. O velké přestávce, když se všichni žáci vyhrnuli na chodbu, nadrželi dozor učitelé, jak je tomu na školách dnes, ale školník. Ten z kralupské měštanské školy byl vysoký, statný, vousatý.

S úsměvem se procházel mezi žáky, a když už toho měl dost, vytáhl z rukávu rákosku a „mydlil“ žáky hlavou nehlava. A brzy byla chodba prázdná ... Přesto však děti zůstávaly dětmi a zejména chlapci se dopouštěli nejrůznějších neplehů a taškařin. Takže, nezlobí žáci jenom dnes! To jen ti, kteří si už své činy nepamatují, zvedají varovně prst a říkají, že to za jejich mládí nebylo. Ale bylo!“

Na Velký pátek, který v r. 1928 připadl na 6. dubna, uhodil do školní budovy blesk. Došlo k poškození zdi, odpadla část omítky, byl potrhán i rákos pod omítkou, ale k větším škodám nedošlo.

Poslední zápis školní kroniky obecné školy v Odoleně Vodě, jež byla vedena v letech 1889–1928, popisuje školní besídku u příležitosti 10. výročí trvání republiky. Pečlivý kronikář zdůraznil i vybranou částku 451,15 Kč, které bylo použito pro potřeby školy.

Pro období dalších dvanácti let mi nejsou v současné době známy žádné záznamy, zápisy či jiné písemné materiály, které by obdobným způsobem doplnily historii školy a obce. Na otázku, proč zápisy ve školní kronice po roce 1928 nepokračují, vám už dnes asi těžko někdo odpoví. Jisté však je, že kronika psána být musela, neboť vedení školní kroniky bylo jednou ze základních povinností správce školy.

Historii školství v obci ještě doplňuje vzpomínka pamětníků p. V. Vyskočila a p. V. Žáčka o zřízení dvou tříd měštanské školy pod patronací Měštanské školy v Libčicích nad Vltavou, ke kterému došlo 1. září 1936. Třídy byly umístěny v I. poschodí školy u kostela a škola nesla název Měštanská škola v Libčicích nad Vltavou, expozitura Odolena Voda. Prvním zástupcem ředitele byl jmenován místní učitel pan J. Hojka. Přestože bylo v I. ročníku 45 žáků a učivo bylo ve srovnání se školou obecnou mnohem náročnější, „zvládali jsme jej však uspokojivě“, píše autoři uvedené události, „hlavně z vděku, že nemusíme dojíždět někam daleko.“

Kapitola druhá

1940-1964

Od 2. září 1940, tedy po dvanácti letech, budeme opět sledovat události ve zdejší škole čtením z nové kroniky školy, jejíž název zněl „Škola obecná smíšená pětitřídní.“

Školu navštěvuje v pěti třídách 166 žáků, avšak pro nedostatek prostoru je 1. třída umístěna v budově obecního úřadu.

Správu školy vedl od počátku školního roku až do 1. listopadu ředitel měštanské školy pan Bohumil Litomyský, po tomto datu byl ustanoven řídícím učitelem pan Severin Kratochvíl, ale již od 1. ledna byla pověřena řízením školy paní Anna Pašníková – Novotná. Od 1. července 1941 byl jmenován zastupujícím řídícím učitelem školy obecné pan **Antonín Kočí**, kterého generace dnešních sedmdesátníků ještě pamatuje, protože je učil.

Kolem zahájení vyučování v měštanské škole je stále mnoho nejasného. Kronika měštanské školy začíná totiž až rokem 1945 a to již zcela určitě byl zmíněný typ školy nejméně čtyři roky v provozu, protože jak je výše uvedeno, od počátku školního roku

1940–41 vedl správu školy ředitel měštanské školy pan B. Litomyský, což by potvrzovalo existenci měštanské školy již v září 1940, i když bez vlastní budovy.

Počátkem školního roku 1941–42, jak se ze zápisů obecné školy dovídáme, „slouží naše školní budova dosud oběma školám, obecné i měštanské (hlavní). Obecná škola má ve školní budově I., II. a III. třídu ve dvou místnostech, IV. a V. třída je umístěna na obecním úřadě. Učí se tedy v důsledku nedostatku učeben ve II. a III. třídě střídavě. **Měštanská škola** má v budově umístěny všechny třídy. Dne **1. prosince 1941** opouští hlavní škola naši budovu a **stěhuje se do vlastní novostavby.**“

V důsledku odchodu některých žáků z 5. třídy a ze třídy 4 do měštanské školy, klesl počet žáků v těchto spojených třídách obecné školy pod 61, a proto zrušila česká zemská školní rada 5. třídu. Od toho dne je zdejší obecná škola školou čtyřtřídní.

Kronika zaznamenala i jména členů místní školní rady. Předsedou byl jmenován pan Josef Kubovič, statkář, místopředsedou pan Josef Doležal, starosta obce.

Na stránkách kroniky z let 1941–42 můžeme číst, že bylo vzpomínáno stého výročí narození Antonína Dvořáka a sto padesát let od úmrtí W. A. Mozarta, v březnu pak výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava a v dubnu narozenin Adolfa Hitlera. Kronika uvádí, že „v závěru svého projevu řídící učitel připomněl, jak nesmírně vděční musíme být Vůdci Adolfu Hitlerovi za to, že vzal naše země pod ochranu Velkoněmecké



Nová budova měštanské školy. Sbírka fotografií Základní školy Vítězslava Hálka Odolena Voda.

říše.“ Nepřipomíná vám to situaci, kdy jsme za pouhých deset let také museli být nesmírně vděční; tentokrát však jinému ochránci? Ostatně tato dvě posledně uváděná výročí jsou povinně připomínána až do konce války každý školní rok.

27. září 1941 byl povolán do Protektorátu Čechy a Morava generál policie Reinhard Heydrich a v lednu následujícího roku je v nové vládě jmenován ministrem školství Emanuel Moravec. S jeho jménem je také spojováno úsilí o postupnou germanizaci žactva. Už za pouhý měsíc po jeho nástupu do funkce ministra školství je upraveno vyučování německému jazyku a to tak, že v 1. a ve 2. třídě se vyučuje němčině 4 hodiny týdně, ve 3.–5. ročníku dokonce 7 hodin za týden. Kronika zaznamenala i „zlotřilý“ atentát na říšského protektora v květnu 1942 i „jednomyslné odsouzení odporného činu najatých vrahů“ na mimořádné konferenci učitelů, svolané hned druhý den po atentátu.

Na základě výnosu presidia české školní rady pro Čechy a Moravu ze dne 8. června 1942 byly zapojeny školní obce soudního okresu karlínského (tedy i naše obec) do nově utvořeného okresu Praha-venkov-sever.

Školní rok 1942–43 byl zahájen se 153 žáky, z toho do 1. tříd nastoupilo 25 dětí. V září se všichni učitelé museli podrobit všeobecné zkoušce z německého jazyka a již v říjnu je nařízena povinnost členů učitelského sboru navštěvovat kurs němčiny. A další povinnosti následovaly, mimo jiných i organizovat sběr kostí,

papíru, železa, gumy a textilních odpadků. Autor zápisů kroniky zaznamenává i zdravotní stav žactva – onemocnění žloutenkou, záškrtem, spalničkami i smrt žáka 4. třídy po požití většího množství máku při sbírání makovic. Z darů příznivců školy (jména jsou v kronice uvedena) byl umožněn pobyt několika nemocným a nemajetným dětem v ozdravovně a ze subvencí ministerstva vnitra obdržela škola podporu 400 K na ošacovací akci pro čtyři nejpotřebnější děti.

Ve školním roce **1943–44** je škola opět pětitřídní, ale vzhledem k tomu, že učitelé (muži) jsou povoláni v rámci totálního nasazení na práce v podnicích důležitých pro válku, dochází často ke spojování tříd a změnám vyučujících. Vánoční prázdniny, jistě k potěše dětí, byly prodlouženy a trvají od 21. 12. do 11. ledna včetně. Zdravotní stav žactva, zejména koncem školního roku, se zhoršil v důsledku onemocnění černým kašlem. V 1. a 2. třídách dosáhlo onemocnění vrcholu 5. června, kdy 55 % dětí z uvedených tříd nebylo z těchto důvodů přítomno školnímu vyučování. Proto v rámci tzv. vitaminové akce obdržely zdravotně ohrožené děti přípravky s obsahem vitamínu C. V měsíci červenci byla provedena tuberkulinová zkouška všech dětí 1.–4. postupného ročníku. Děti s pozitivním nálezem byly předvolány k další prohlídce a některým z nich byl zvýšen příděl potravin. Na konci školního roku bylo ve škole zapsáno 86 chlapců, 78 dívek, tedy 164 žáků.

Zápis do 1. tříd zdejší obecné školy byl vykonán 14. a 15. července od 18. do 20. hodiny vzhledem k totálnímu nasazení rodičů. Nově bylo zapsáno 26 dětí.

Poslední válečný školní rok **1944–45** byl zahájen 6. září. V novém školním roce 1944–45 nastupuje do zdejší obecné školy pan Vlastimil Bohouš, který do té doby působil na škole obecné v Panenských Březanech. Jistě si na něj mnozí vzpomínají, možná jen na jeho harmoniku, my pak jako na kolegu a vzácného člověka, který nejen že nikdy nezkazil žádnou legraci, ale dovedl nezištně každému poradit a pomoci.

Nově zapsaných žáků do 1. třídy bylo 26, školu navštěvovalo celkem 166 žáků. Zajímavé bylo i to, že ve 3. třídě byl spojen 3. a 4. ročník a ve 4. třídě, kde vyučoval p. učitel Bohouš, dokonce 5., 6., 7., a 8. postupný ročník. To znamená, že pokud žák neodešel na měšťanskou školu, ukončil své povinné vzdělání v 8. postupném ročníku 4. třídy obecné školy. Pro mladší je to dnes již těžko pochopitelné, ale v roce 1944–45 tak tomu skutečně bylo!

Závěrečná stránka kroniky zaznamenává změny v učitelském sboru, kdy na místa učitelů – mužů, kteří museli nastoupit do válečného průmyslu, takže na škole zůstal pouze jediný muž a to řídící učitel, přicházejí učitelky. Poslední zápis této kroniky zní:

„Po těchto změnách vchází učitelský sbor do roku 1945 v tomto složení:

- V 1. tř. vyučuje odb. uč. Marie Horníková
- ve 2. tř. vyučuje řídící učitel Antonín Kočí
- ve 3. tř. vyučuje uč. Josefa Votavová
- ve 4. tř. vyučuje uč. Libuše Kmoníčková.“

Pak již následují jen volné, čisté stránky. Události druhého pololetí kronikář nezaznamenal.

Bohužel, i kronika měšťanské (hlavní) školy z válečných let chybí, takže první zápis v dochované kronice měšťanské školy, která tedy již existovala nejméně čtyři roky, je až z 3. září 1945. A z ní také jsou vybírány následující zápisy.

Jak již bylo uvedeno, do nové budovy se stěhovali žáci 1. prosince 1941. Ředitelem byl jmenován pan **B. Litomiský**. Ještě dnes dýchá z prvních řádků školní kroniky let **1945–46** ona zvláštní a dojmavá atmosféra svobody. Ostatně posuďte sami.

„3. září 1945 byl slavnostně zahájen školní rok před školní budovou. Žáci vzdali čest vztyčované státní vlajce. Jakmile zavlály barvy naší vlajky, zazpívána byla státní hymna. Bylo to poprvé, co před touto krásnou budovou zazněly velebné tóny naší hymny ...

Po třetí vyučovací hodině odešli žáci na místní hřbitov, aby položili květiny na společný hrob hrdinů, kteří padli v Květnové revoluci.“

Je zajímavé, že kronika měšťanské školy těchto let, udávající následující stavy tříd a žáků, nehovoří nic o I. ročníku. Že by tehdy nebyl?

II. ročník 29 žáků

III. A ročník 28 žáků

III. B ročník 20 žáků

IV. ročník 42 žáků

JUK 24 žáků

Celkem tedy tehdejší měšťanskou školu navštěvovalo 143 žáků.

Protože dosavadní ředitel byl obviněn ze spolupráce s okupanty, pověřily školské úřady vedením správy školy odborného učitele pana **Josefa Hojku**. Jsou zaznamenána i jména učitelského sboru ze školního roku 1945–46. Byli to pánové Miroslav Jud, Václav Klečka, Josef Šlemer, Václav Provazník, paní učitelky Libuše Kmoníčková, Milada Hojková a učitelé náboženství Dr. Jindřich Dlouhý a pan Břetislav Hladký.

Pro poznání historie naší obce je významný i zápis, že již ve dnech 9.–15. května 1945 pomáhaly školní děti při likvidaci skladišť německé branné moci, které byly umístěny v lese před školou. Obsahovaly stanové dílce, obuv, velké množství prádla a šatstva.

Oslava státního svátku – 28. října – v osvobozené republice měla slavnostní ráz. Téměř tři sta občanů se sešlo v hale školy, aby zhlédlo kulturní program připravený žáky a učiteli. Výtěžek 4 316 Kčs byl věnován na postavení pomníků padlým v Květnové revoluci.

8. prosince 1945 byl vztyčen na dnešním Dolním náměstí u pomníku padlých Vánoční strom republiky. Vybraná částka z pokladničky pod stromkem ve výši 2 100 Kč byla užita ve prospěch místních chudých.

Ve školním roce 1945–1946 se zúčastnila škola významné celostátní akce „Mládež sobě a republice“. Žáci školy pomáhali při jednoci repy a výdělek 500 Kčs věnovali také na vybudování pomníku obětem II.

světové války z obce. Sbírka na pomoc Slovensku v částce 3 335 Kčs a na výstavbu měšťanské školy v Pavlově v hodnotě 5 000 Kčs a i další veřejně prospěšné akce byly právem kladně hodnoceny a škola získala Diplom ministerstva školství a osvěty. Tento diplom předal tehdejší ministr školství a osvěty Dr. Zd. Nejedlý žáků JUKu (jednoročního učebního kurzu) Zd. Svobodovi.

Významnou událostí byl i Týden dětské radosti, který probíhal na škole v předposledním červnovém týdnu. V kronice je tato událost popsána takto:

„V jeho rámci byl uskutečněn výlet všech tříd na Kokořín, promítnut film Kniha džunglí, uspořádána výstava dívčích ručních prací a žákovských výkresů spojená s malou hostinou, již připravily žákyň JUKu. Loutkové představení hry Posvícení v Hudlicích, hry v lese a společný sběr léčivých bylin i dětská veselice vytvářejí bohatý obraz úspěšného Týdne dětské radosti.“

Školní kronika zaznamenává i první poválečné volby ze dne 26. května 1946, kdy v českých zemích přesvědčivě zvítězila Komunistická strana Československa. V naší obci získala z 15 mandátů do místního národního výboru 7 mandátů, Československá strana národně socialistická mandátů 6 a 2 mandáty sociální demokracie.

Ve školním roce **1946–47** byl pověřen správou školy pan **E. Mikyška**, jenž se stal představeným deseti učitelům školy. Mezi nové učitele patřil i pan Josef Blahna, jehož synové v naší obci bydlí. Koncem září se konala ustavující schůze Sdružení rodičů a přátel školy a předsedou byl zvolen pan Bohumil Bobek.

Sbírka mezi rodiči na zakoupení školního rozhlasového přístroje v ceně 14 550 Kčs převýšila tuto částku o 2 760 Kč, takže mohlo být zakoupeno nejen toto rozhlasové zařízení (u fy ENC ze Zelenče), ale i signální hodiny.

Protože na zahradě školy stála bývala vojenská kuchyně německé armády a kazila vzhled okolí, byla přebudována v přístřešek pro kola. Rovněž byl dostavěn zděný plot před budovou školy a započato s úpravou chodníku.

Žáci reagovali na výzvu manželky prezidenta republiky paní Hany Benešové, aby pomáhali při odstraňování přívalu sněhu, a tak se starali o očištění schodů mezi kostelem a návší.

Školní zahrada byla po kruté zimě zorána až koncem dubna a každý ročník dostal přidělenou určitou část, o kterou pak žáci pečovali.

Školní rok byl ukončen pohoštěním. Děti dostaly polévku, párky a rohlíky. Byly rozdány dary Okresní péče o mládež, vycházející z americké pomoci, a to nejen cukroví, ale i sešity, tužky, zápisníky, knížky a zubní kartáčky.

Ve školním roce **1947–48** navštěvovalo školu celkem 72 žáků. Do prvního ročníku docházelo 29 žáků, do druhého 17, do třetího 14 a tzv. JUK navštěvovalo dokonce jen 12 chlapců a děvčat.

A hned v prvních dnech měsíce září se děti zúčastnily sběru mandelinky bramborové, onoho „amerického brouka“, jenž nám byl později prezentován co by poslaný americkými imperialisty, aby narušil naše socialistické budování. Byla to jedna z prvních propagandistických lží, protože tento „brouk“ se k nám sku-

tečně dostal z Ameriky, nikoli však proto, aby narušil naši cestu k socialismu (tehdy se psal ještě rok 1947 a budování socialismu začíná o dva, tři roky později), ale s dodávkami brambor, které proudily do Evropy po invazi v r. 1944 jako součást potravinového mostu pro postupující americkou armádu.

Na stránkách kroniky se dočteme, že vzhledem k suchu a následující neúrodě, omezila se i vánoční besídka pouze na knižní odměny za vzorné plnění povinností pro členy žákovské samosprávy. Koncem ledna pak odjelo 51 žáků v historii školy na první lyžařský výcvikový zájezd do Jánských Lázní.

21. dubna došlo ke vloupání do školy. Byla ukradena hotovost žákovské samosprávy, pokladny újezdni školy i peníze zastupujícího ředitele školy. Celkem bylo odcizeno na hotovosti 17 000 Kč. Zdali byla krádež objasněna, kronika neuvádí.

Ve dnech 19.–22. června se účastnilo 8 žáků a 12 žákyň XI. všesokolského sletu v Praze. A těmito řádky končí poslední zápis školního roku 1947–48.

Školní rok **1948–49** byl zahájen v důsledku epidemie cholery až 15. září. Bohudíky, nikdo ze sto třiceti žáků školy touto chorobou neonemocněl.

V uvedeném školním roce bylo sjednoceno vzdělávání veškeré mládeže v době povinné školní docházky a odstraněn dosavadní dvoukolejný systém. **Zákonem o jednotné škole z 21. dubna 1948**, který prodloužil povinnou školní docházku na devět let, byla vytvořena jednotná škola pro všechnu mládež do patnácti let. Součástí tohoto systému se stala i škola mateřská, určená především pro děti od tří do šesti let, jejichž matky jsou zaměstnány. Pětitřídní obecná škola se změnila na pětitřídní národní školu a měšťanská škola na čtyřtřídní střední školu. Po dovršení patnáctého roku se mládež dále povinně vzdělávala. S novou organizací školství byly vypracovány i nové učební osnovy a učebnice v duchu marxismu-leninismu.

S novou politikou se začíná stupňovat i ideové působení na školách. Pozdravný telegram k výročí narození Klementa Gottwalda, oslava 25. výročí úmrtí V. I. Lenina, závazek žáků na počest IX. sjezdu KSČ a již povinné oslavy Svátku práce – to vše dokresluje atmosféru doby, která začíná posuzovat práci školy především podle aktivit podporujících politiku komunistické strany.

Z finanční subvence tehdejšího Okresního národního výboru Praha-sever byla 1. dubna zahájena potravinová akce: každé dítě dostávalo denně čtvrt litru mléka a velkou housku, jednou týdně pak přiděl sýra a cukru.

Ve školním roce **1949–50** byl jmenován ředitelem střední školy pan **Josef Hojka** (1910–1977), ředitelem národní školy pan **Antonín Kočí**. Posilou učitelského sboru se stala nová učitelka paní Nina Neumannová. Střední škola čítala 121 žáků, sedm učitelů a dva faráře.

Sdružení rodičů a přátel školy v čele s předsedou Dr. Šedým rozhodlo, aby jako v loňském roce, tak i letos, ale tentokrát z prostředků SRPŠ, dostávaly děti přesnídávku – mléko a housku, přesporním dětem byla podávána polévka v hostinci p. Homolky.

A v politické výchově opět přitahuje. Téměř celý listopad byl věnován oslavám československo-sovětského přátelství (Jak pracují sovětské pionýři, pásmo k VŘSR, přednáška Život v SSSR, oslava 70. narozenin J. V. Stalina, kontrola výzdoby školy provedená zástupci krajského národního výboru). A protože začíná kolektivizace vesnice, jsou učitelé povinni navštívit přednášku Cesta k socialismu na vesnici vede přes JZD.

Světlou stránkou tohoto školního roku je červnový pobyt žáků ve škole v přírodě v Jindřichovicích u Frýdlantu.

Kronika ve školním roce **1950–51** zaznamenává 19 učitelských porad. Pouze pět jich bylo klasifikačních, ostatní byly věnovány školení a politickým otázkám.

Poprvé v historii školy se v týdnu od 9.–13. března uskutečnil tzv. Den otevřených dveří, kdy rodiče měli možnost zúčastnit se vyučování. Novinkou se stává vydání Školního řádu a Režimu školy a pravidelná hlášení ve školním rozhlase. Každý den v týdnu má jedna třída vyhrazeno pět minut před osmou hodinou a v tomto vymezeném čase od pondělí do čtvrtka je hodnocen prospěch a chování žáků školy, páteční relace je věnována politickým událostem a sobotní má název Jazykový koutek.

Poprvé se také konaly oslavy 1. máje v Praze. Mimořádné autobusy tam svezly účastníky, včetně 102 žáků naší školy.

Poprvé se rovněž konaly i závěrečné zkoušky vystupujících žáků. 8. června vykonali písemnou zkoušku z českého jazyka (diktát a slohové téma), o den později následovala písemná zkouška z matematiky. Ústní zkoušky proběhly ve dnech 11.–13. června. Z dvaceti vystupujících žáků vykonalo závěrečné zkoušky s významáním dvanáct žáků.

Ve školním roce **1951–52** se stalo pravidlem povinné politické školení učitelů na všech poradách, konferencích i schůzích odborového hnutí. Počátkem října byla na škole založena pionýrská organizace, ale hned od počátku chyběli vedoucí. 22. března odeslali žáci školy protest proti vedení bakteriologické války v Koreji a sbírka na pomoc bojujícímu lidu Koreje vynesla 800 Kčs.

Ke zlepšení vzdělávací činnosti školy mělo ve školním roce **1952–53** přispět zavedení povinného studia pro žáky a to vždy v úterý a pátek od 17–19 hodin. Žáci se museli doma samostatně připravovat a kontrolu prováděli učitelé a funkcionáři žakovské i pionýrské organizace. 21. prosince, u příležitosti narozenin J. V. Stalina, se konal slib prvních pionýrů. Dvaceti šesti dětem vázaly pionýrské šátky ženy z JZD Dolínku a ČSSS Odolena Voda. O tři měsíce později pak budou tito pionýři stát ve škole i na návsi čestnou stráž u busty zemřelého prezidenta.

30. května 1953 schválilo Národní shromáždění návrh na okamžité provedení měnové reformy a zrušení lístkového systému na potraviny a průmyslové zboží. Ve stejném měsíci nastupuje do školy nová učitelka paní Soňa Dolečková.

Sdružení rodičů a přátel školy vyčlenilo ze svého fondu 10 000 Kčs na úpravu tenisového hřiště v prostoru školní zahrady.

Celý školní rok probíhal ve znamení stále rostoucího ideového působení, neboť škola zaznamenala 41 vzpomínkových a výchovných akcí zaměřených především na propagaci komunistické strany a Sovětského svazu.

Školní rok **1953–54** začal ve znamení další nové školské reformy. **Zákon o školské soustavě a vzdělávání učitelů byl schválen již 21. dubna 1953.** Jím byly zřízeny osmileté střední školy (tedy povinná školní docházka snížena o jeden rok) a jedenáctileté střední školy. Gymnázia byla zrušena a nahradily je poslední ročníky školy lidově zvané „jedenáctiletka“ se sedmnáctiletými maturanty. Protože však v tomto školním roce končí na čtyřtřídní střední škole žáci dvou ročníků, bylo na vysvědčení žáků III. ročníku SŠ uvedeno, že je „rovnocenné s vysvědčením budoucí osmileté školy“ a žáci mohli buď pokračovat ve studiu v deváté třídě nové jedenáctiletky nebo mohli být přijati do učilišť státních pracovních záloh, ale také mohli zůstat na své původní škole a tam absolvovat jednoroční učební kurz (JUK). Uplyne však necelých sedm let, aby se zjistilo, že toto zkrácení je na úkor kvality vzdělávání a opět se povinná školní docházka prodlouží na devět let a jedenáctiletá střední škola se změní na dvanáctiletou střední školu.

Naše škola vykazuje v uvedeném školním roce 250 žáků, v 1.–5. ročníku 143, v 6.–8. ročníku 107 žáků. Ředitelem školy byl potvrzen pan **Josef Hojka**, zástupcem ředitele se stává pan Václav Provazník. Počet pionýrských oddílů se zvyšuje na pět. Povinně se čte na pionýrských schůzkách kniha Františka Nečásky Mládí Klementa Gottwalda. Poprvé se setkávají zástupci školy a tehdejšího Rudého Letova a navazují vzájemné družební styky. Z prostředků SRPŠ byly zakoupeny všechny sešity a kreslicí potřeby pro žáky 1.–5. ročníku a provedeno vydláždění vestibulu v „nové“ škole.

Vzhledem k tomu, že v důsledku školské reformy přechází školní budova u kostela pod ředitelství střední školy, narůstají vedení školy starosti s technickým stavem uvedené budovy. Téměř půl roku nefungují splachovací záchody, nastává nutnost výměny podlah, schodů a oken, které jsou již ve velmi špatném stavu. Těsně před zahájením školního roku **1954–55**, tedy 31. srpna 1954, je provedeno komisionální šetření školy u kostela a závěr je jednoznačný: stav budovy ohrožuje bezpečnost dětí. Proto je tato budova od 1. září 1954 úředně uzavřena. Všichni žáci z uvedeného havarijního objektu jsou vyučováni sice ve třídách „nové“ budovy, avšak v 1.–4. ročníku je zavedeno střídavé vyučování.

Počet žáků se stále nepatrně zvyšuje. Vyučuje se podle nových učebnic, ale od samého počátku byla kritizována přílišná náročnost a šíře učiva a rovněž i nedostatek času na procvičování. Naopak, značné množství času a často i na úkor vyučování, bylo věnováno nácviku I. celostátní spartakiády. Do Prahy odjelo koncem června z naší školy 81 cvičenců.

Ve školním roce **1955–56** nastupuje na školu jako nový člen učitelského sboru pan Vladimír Doležal, pozdější zástupce ředitele a předseda MNV. Protože budova u kostela nebyla po generální opravě stále předána, probíhá stejně jako loni na prvním stupni střídavé vyučování. Teprve 10. října 1955 se přestěhovali žáci 1.–4. ročníku do zrekonstruované budovy bývalé národní školy u kostela.

Oproti předcházejícímu roku přibýlo téměř padesát nových žáků. Vzrostl i počet pionýrů. Uvádí se 73% organisovanost v pionýrské organizaci a ustavení školní organizace Československého svazu mládeže v nejvyšších třídách. 26. června 1956 uzavřelo ředitelství školy patronátní smlouvu se Středočeskými strojírnami, jak se dnešní Aero tehdy jmenovalo.

Sdružení rodičů a přátel školy zakoupilo ze svých prostředků epidiaskop za 3400 Kčs a knihu Psohlavci pro vystupující žáky.

Školní rok **1956–57** byl zahájen jako v předešlých letech slavnostním shromážděním na malém hřišti u školy. Poprvé však zavedli žáky prvních ročníků do jejich tříd nikoliv rodiče, ale vybraní pionýři. Protože pokračuje postupné osidlování sídliště, zvyšuje se i počet žáků školy. Stav k 1. září 1956 činil 299 žáků, do konce června přibýlo 25 nových školáků. V listopadu je rozdělena pátá třída (s dosavadním počtem 51 žáků) ve dvě a novým vyučujícím učitelem ve třídě 5. B se stal autor tohoto vyprávění.

Novinkou je zavedení praktických cvičení v dílnách i na školním pozemku. Zásluhou patronátního závodu je vybavena školní dílna pracovním stolem s 8 svěraky a základním nářadím pro obrábění dřeva i kovu. Příliš velký počet žáků v odděleních však způsobuje, že se musí u každého svěraku během hodiny střídat 2–3 žáci.

28. února je předán pionýrské organizaci dar patronátního závodu – skupinový prapor, šest oddílových praporků a čtyři fanfárky. A protože pionýrská organizace na zdejší škole patří v tehdejším okrese Praha-sever mezi neaktivnější, jsou členové skupinové rady vyfotografováni před zástavou okresní pionýrské organizace, což se tehdy pokládalo za nejvýznamnější ocenění v rámci okresu.

Školní kronika zaznamenává i volby 19. května 1957, v nichž byl zvolen předsedou MNV pan Josef Kříž. V čele SRPŠ stojí pan Vlastimil Kapitán.

I ve školním roce **1957–58** přibývá neustále nových žáků, a proto dochází k různým přesunům – i ve škole u kostela. Po přestěhování pana učitele Kočího do Nelahozevse se uvolnil byt bývalého řidičího, takže do dvou pokojů v I. poschodí sousedící budovy byl přemístěn kabinet a školní dílna pak do obytných místností v přízemí. Tím byly získány prostory bývalého kabinetu v hlavní budově pro další třídu. Na školu nastoupily nové paní učitelky – Jarmila Čtvrtečková, Marie Heřmanová a Jitka Mašinová.

Sdružení rodičů a přátel školy zakoupilo pro potřeby vyučování dva přenosné gramofony a vybavilo všechny třídy stahovacími záclonami proti slunci a v obou budovách byly vždy v jedné učebně zabudovány zatemňovací rolety, sloužící při promítání filmů.

Samostatná pracovna pro biologii a chemii byla zřízena ve školním roce **1958–59**.

Rodiče zvolili novým předsedou SRPŠ pana Jaromíra Pokorného. Kronika zaznamenává i nového předsedu MNV – pana L. Marcola. Na škole začíná působit paní učitelka Jaroslava Bartoníčková.

Značný příliv žáků vyvolává v r. **1959–60** střídavé vyučování již ve 2. a 3. třídě, takže v 11 učebnách se učí 13 tříd. Na školu byly přijaty nové paní učitelky Věra Kameníková a Milada Němcová.

V 1. a ve 2. třídách jsou založeny oddíly Jisker, které vedou pionýři nejvyšších ročníků. Na škole jsou organizovány i nejrůznější akce – lyžařský přebor o titul Přeborníka pionýrské skupiny, hokejový turnaj mezi třídami a na jaře pak přebor ve fotbale. Pionýři se zúčastní hry Směr Praha a pracují podle systému Co má znát a umět pionýr.

Zásluhou patronátního závodu vzniká samostatná pracovna pro fyziku a další školní dílna, tentokrát pro obrábění dřeva. Pro vyučování pracím na pozemku je vyčleněno 45 arů v bezprostřední blízkosti školy. Dnes se v tomto prostoru rozkládají objekty mateřské školy. Sdružení rodičů a přátel školy zakoupilo králíkárny pro chov králíků, což byla náplň jednoho ze zájmových kroužků, začal pracovat i kroužek včelařský.

Na veřejné schůzi v obci referoval poslanec Národního shromáždění Bedřich Kozelka o návrhu socialistické ústavy, která byla v témže roce přijata, takže Československá republika změnila svůj název na Československá socialistická republika.

Důležitými událostmi v roce 1960 byly volby do národních výborů všech stupňů a II. celostátní spartakiáda, na níž cvičily i děti z naší školy. Došlo však i ke slučování okresů, takže původní okresy Praha-sever, Brandýs nad Labem a Říčany byly přetvořeny v nový okres Praha-východ. Také obce Odolena Voda a Dolínka se spojily v jeden administrativně správní celek. V souvislosti s rozvojem továrny Aero (tehdy Středočeské strojírny) a s postupující 1. etapou výstavby sídliště se koncem padesátých let minulého století zvyšoval počet nových obyvatel obce a tím přibývalo i nových žáků do zdejší školy. Škola však nebyla na tento nárůst prostorově připravena, a tak jen s velkými problémy zabezpečovala výchovu a vzdělávání žáků.

Ve školním roce **1960–61** se dále zvýšil nejen počet žáků (pro srovnání: 1. září 1956 navštěvovalo školu 299 žáků, o pět let později je to již 458 dětí), ale i tříd, ve kterých probíhá směnné vyučování – ze čtrnácti tříd je to již tříd šest. Hudební výchově bude vyučovat nová paní učitelka A. Vejvodová.

Protože v následujícím školním roce **1961–62** vstupuje v **platnost nový zákon, jenž rozšířil povinnou školní docházku z osmi na devět let**, byly vybudovány na chodbě dvě nouzové třídy – jedna v přízemí, druhá v I. patře. Mužskou část učitelského sboru přichází posílit pánové D. Kuzma a M. Tobrman, pozdější ředitel gymnázia v Brandýse nad Labem.

Na škole byl založen pěvecký kroužek a k vyučování tělesné výchovy je opět využívána tělocvična místního Spartaku v budově zvané Pivovar. Vedle již zmíněného kroužku pěveckého rozvíjel svou činnost i kroužek včelařský, šachový, filatelistický, lehkotletický a kroužek fotografický. Kronika zaznamenala i koupi – na tehdejší dobu moderního prostředku – magnetofonu v ceně 2 300 Kč.

Vzhledem k tomu, že byla zahájena výstavba mateřské školy v prostorách školního pozemku, došlo k vyčlenění nových prostor pro tuto činnost a to na zahradě JZD v Dolínku.

Nepříznivé výsledky v prospěchu na konci školního roku (29 propadajících žáků, tj. 6,49 %) byly způsobeny skutečností, že z tohoto uvedeného počtu mělo být 18 žáků již umístěno ve zvláštní škole a ta zatím v naší obci neexistovala.

Školní rok **1962–63** byl zahájen v nově vymalovaných učebnách. I nadále však trvá směnné vyučování v 1.– 4. třídě. Protože kotel ústředního topení dosloužil a výměna trvala až do 24. října, tedy o deset dnů později, než se mělo začít topit, byli žáci zaměstnání čtyři dny mimo školní budovu. Pomáhali při sklizni cukrovky, brambor a účastnili se i branného cvičení. (Kronika uvádí, že starý kotel sloužil 25 let a nový stál včetně montáže 19 300 Kčs).

V tomto školním roce byla otevřena dvě oddělení školní družiny. Její třídy našly útočiště v budově č. 32. Prvními vychovatelkami se staly paní M. Šatrová a Š. Bečková, po otevření druhého oddělení mateřské školy se obě uvedené učitelky vrací zpět do mateřské školy a funkci vychovatelek ve školní družině definitivně přebírají paní B. Blahnová a J. Nakládalová.

Událostí jistě nezanedbatelnou je i zápis ve školní kronice a to již z roku 1957 o svážení kamenů pro základny nové školní budovy, neboť stávající prostory ve škole nestačí stoupajícímu počtu nových žáků. Mnozí však pamatují, že dlouhou dobu na stavbě školy pracovali pouze dva zedníci – pan Kadlec a pan Kusý, příležitostně i studenti stavební průmyslovky, kteří zde vykonávali povinnou praxi. Situace se zlepšila až počátkem šedesátých let, ale i když je od dubna 1963 dodáváno vnitřní zařízení pro nově budovanou školu,



Přístavba základní školy. Sbírka fotografií Základní školy Vítězslava Jeálka Odolena Voda.

k jejímu otevření k 31. 8. 1963 nedošlo, ačkoliv byl tento termín slavnostně prezentován. Takže je vyhlášen nový termín předání školy – 31. srpen 1964.

A skutečně. V letních měsících roku 1964 finišují nejen stavbaři, aby termín dodrželi, ale i celá naše obec žije od poloviny srpna přípravami na otevření nové školy.

Občané i učitelé pomáhali jednak při úklidu, jednak při stěhování nábytku, zařizování učeben a kabinetů. Učebny byly vybaveny převážně novým nábytkem, byl však použit i nábytek z původní budovy, ve které nemohlo být vyučováno, poněvadž nebyla hotova spojovací část, a tudíž do ní nebyl přístup.

V pondělí 31. srpna **1964** se konalo kolaudační řízení. S jakými výsledky kronika nezaznamenala, ale skutečností je, že následujícího dne, tj. **1. září**, byl zahájen **nový školní rok v nové budově školy** slavnostním shromážděním na školním hřišti.

Vedle žáků, učitelů a řady rodičů kronika vyjmenovává i následující hosty: Bedřicha Kozelku, poslance Národního shromáždění s chotí, předsedu ONV J. Vlka, tajemníka ONV J. Sýkoru, V. Nergla, předsedu MNV, zástupce patronátního závodu Aero J. Kašpara, F. Hroudu, J. Suchého a O. Nováka. Přítomni byli i zástupci přískolených obcí. Po úvodním projevu nového ředitele školy pana **V. Provazníka** se ujal slova poslanec Národního shromáždění B. Kozelka. Symbolickým přestřižením stužky u vchodu nové školy pak předal řediteli školy budovu k užívání.

Pamětníci však vzpomínají, že ještě dlouhou řadu dní se do školy vstupovalo právě tímto postranním vchodem u sborovny, protože stavební práce u hlavního vchodu nebyly hotovy. Proto byly třídy I. A – III. A dislokovány ve škole u kostela a ostatní třídy III. B – IX. našly své místo v nově postavené budově. Ředitelna a sborovna byly prozatímně umístěny v nejvyšším patře, v prostorách pozdějších dílen.

Zdali pak si, milí čtenáři, vzpomenete na své učitele, kteří Vás v tomto roce učili? A protože paměť je po těch padesáti letech nespolehlivá, přikládám následující výpis ze školní kroniky:

a) Učitelský sbor, přidělení třídnictví

I. A Čtvrtečková Jarmila
I. B Divišová Vlasta
II. A Lehká Alena
II. B Vápeníková Jana
III. A Mikulová Eliška
III. B Huschinová Alena
IV. A Humlová Božena
IV. B Zemanová Dana
V. A Bohouš Vlastimil
V. B Mašínová Jitka

VI. A Vejvodová Alena
VI. B Růžičková Alena
VI. C Hojka Josef
VII. A Polednová Dagmar
VII. B Svádová Blanka
VIII. A Němcová Milada
VIII. B Šplíchalová Stanislava
IX. A Heřmanová Marie
IX. B Moučková Marie

Bez třídnictví: Janečková Margit, Nolčová Věra, Nakládalová Jindra, skup. vedoucí PO, Blahnová Blažena, vedoucí vychovatelka školní družiny, Holubová Ludmila, vychovatelka ŠD, Vejvoda František, zástupce ředitele, Václav Provazník, ředitel školy.

b) Provozní zaměstnanci

Pokorná Věra, Králová Marie, Ševčíková Jaroslava, Vondráčková Bedřiška uklízečky, Pokorná Božena školnice, Kubovičová Marie, vedoucí kuchařka, Plačková Zuzana, kuchařka, Černajová Justina, pomocná síla ve školní kuchyni.

Po letech svědomité práce ve škole odchází v říjnu do důchodu školnice paní B. Pokorná, aby ji v této funkci nahradila paní M. Helíková a funkci topiče přebírá její manžel pan Štefan Helík.

19. října 1964 byla uvedena do provozu školní kotelná, ale další budova není dosud připravena k užívání.

Kapitola třetí *1965-2014*

26. ledna 1965 byla stavebníky předána spojovací část, takže se žáci, dočasně umístění ve škole u kostela, vrací do nové budovy. Dne 2. dubna 1965 je odevzdána do užívání budova s tělocvičnou a školní družinou, ale bez kuchyně. Ani v tělocvičně ke dni předání nebyla provedena montáž tělovýchovného zařízení.

Radostně, ve srovnání s předchozími věťmi, zaznívá konstatování ředitele školy, že od 1. září 1965 nastala v obci situace (byť trvala jen pouhý rok), že všechny třídy mohly být umístěny v jedné budově, a že tedy již nebylo nutno vyučovat ve staré škole u kostela. Tam byla otevřena samostatná škola pro mládež vyžadující zvláštní péči, ředitelem se stal pan Miloslav Fišer, dříve ředitel 1.-5. ročníku v Panenských Březanech. Učitelský sbor posilují noví příchozí – paní učitelky Franková J., Marková V., akademická malířka Vlková O. a pan učitel Strnad V. Práce na úpravách okolí školy pokračovaly dále i na jaře 1966. Školní jídelna byla uvedena do provozu až 23. dubna téhož roku.

Pro následující roky je charakteristické nejen úsilí učitelů o vybudování odborných pracoven v nové škole, ale i zvyšující se tlak na „posilování komunistické výchovy žáků a na vytváření jednotného, politicky a odborně vyspělého kolektivu pedagogických pracovníků“, což přetrvává až do listopadu 1989. Proto škola organizuje každý rok oslavy a školní akademie k výročí Velké říjnové socialistické revoluce, jak zněl její oficiální název, k únorovým událostem, Mezinárodnímu dni žen a v květnu ke dnům osvobození. Tyto akce k uvedeným výročím se pravidelně opakují po celých pětadvacet let, často ještě doplněné o další oslavy tak, jak je určovala komunistická strana. (Aktivita školy ve veřejných vystoupeních žáků pokračuje však i po listopadu osmdesát devět, ale připomínají se jiná výročí – především významné události našich národních dějin, činy a ideje osobností, na které bychom měli být právem hrdi.)

A znovu zdůrazňuji to, o co jsem Vás žádal již v předmluvě této publikace: abyste si vy, kteří budete číst i další stránky, uvědomili, jakému obrovskému ideologickému tlaku byli učitelé v sedmdesátých a po většinu let osmdesátých vystaveni. A nevytýkejte ředitelům škol, kteří kroniku psali, že zaznamenávali především aktivity spojené s oslavami a výročími významných událostí dějin dělnického a komunistického hnutí a někdy i podrobně popisovali činnost pionýrské organizace – vždyť školy byly hodnoceny především podle množství těchto aktivit – vzdělání bylo až na druhém místě. Nelze však všechno, co bylo s nimi spojeno, označit za špatné, či odsouzení hodné. Vždyť i v této atmosféře, která omezovala lidská práva a základní svobody, nacházeli žáci, a to právě při školních akademiích a vystoupeních pro veřejnost, prostor, v němž

mohli uplatnit své vlohy a rozvíjet své nadání, zde získávali důvěru ve svůj talent výborní recitátoři, nadaní hudebníci, zpěváci a sportovci, kteří pak důstojně reprezentovali školu a odkud si pak odnášeli do života vědomí, že záleží na nich, zdali a jak budou svůj talent dále rozvíjet.

I když pro mnohé nebyla 2. polovina 20. století příznivá, přesto si někteří ze čtenářů těchto řádků rádi připomenou své školní lásky i pionýrské mládí.

V důsledku přílivu nových žáků (oproti 538 žákům ve školním roce 1964–65 vzrostl jejich počet k 1. září 1966 o 103) se zvýšil i počet tříd na 21, takže došlo k obnovení vyučování ve staré budově č. 102 u kostela. Novými členy učitelského sboru se stávají učitelky matematiky paní V. Lafková a Svačinová A. i učitel zeměpisu pan Max J.

Protože přesuny žáků při vyučování pěstitelským pracím ze školy do zahrady tehdejšího JZD v Dolínku zabíraly značnou část vyučovací hodiny, byl přidělen škole nový pozemek a to v prostoru ulic Šípková a Školní (dnes zastavený rodinnými domy). Proto Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ) organizovalo brigády na vybudování podezdívky i oplocení pozemku, vykopání studny a úpravu terénu.

Členové základní organizace Československého svazu mládeže (ČSM) z 9. třídy organizují pro žáky školy filmová představení, turnaj v košíkové, ve fotbale i zábavné odpoledne s názvem Hudba, kterou mám rád.

Ve školním roce 1967–68 začíná družba a dopisování žáků školy se sovětskými pionýry 11. střední školy v okrese Balašicha, které pak pokračuje v následujícím roce návštěvou tříčlenné delegace z tohoto okresu a vzájemným předáním dárků.

Kronika zaznamenala jména nových pedagogů. Jsou to paní učitelky Dynterová D., Pólová D., Mazánková J. a Žaludová A. Dočteme se v ní také, že jsou poprvé slavnostně předávány žákům 9. tříd občanské průkazy.

Atmosféra pražského jara 1968 a ani 21. srpen a události bezprostředně po něm neovlivnily zásadním způsobem chod školy.

Řady členů učitelského sboru posilují v letech 1968–69 paní učitelky Krejčíková V., Schovancová Z. a Šubrtová M. Místo dosavadního školníka pana Š. Helíka je přijat pan J. Kahaj, který bude vykonávat i práci topiče. Počet žáků se zvyšuje, takže od 16. září musela být otevřena další první třída.

Školní rok 1969–70 je však již poznamenán prvními důsledky nastupující „normalizace“ – nový ministr školství Dr. Hrbek nenechává nikoho na pochybách, jakým směrem bude československé školství orientováno. Jeho Manifest pravdy je prvním z řady materiálů, které musí všichni učitelé povinně studovat a jejich znalosti prokázat o rok později při závěrečných pohovorech. Následují prověrky učitelů – členů komunistické strany. Jejich počet se snížil na osm, protože pět bylo zrušeno členství, což se se neobejde bez důsledků pro ně samé. Ke kádrovým změnám dochází nejen ve výboru ZOKSČ, ale i odborů a SRPŠ. Od září učí na škole tito noví učitelé: fyziku paní Hesová J., výtvarnou výchovu pan Loula J. a na I. stupni působí paní učitelky Stejskalová B. a Volhejnová Z. Novým zástupcem ředitele se stává pan V. Doležal. S dojetím jsme také přijali zprávu, že o prázdninách zemřel dlouholetý člen učitelského sboru pan Vlastimil Bohouš.

Neustále zesilující politický tlak se odráží i ve výrazně ideově zaměřeném zápisu z let 1970–71, že „do školní práce proniká opravdová snaha celé naší společnosti dosáhnout plné normalizace v politickém, kulturním i hospodářském životě“ a že „studium politických témat významným způsobem přispělo k ideově politickému rozvoji učitelů“, což bylo spíše přáním než skutečností. Na školu přichází jako učitelka matematiky paní Procházková M., tělesnou výchovu a český jazyk bude vyučovat paní Kušková M. Do nové funkce – zástupkyní ředitele pro II. stupeň – je jmenována paní M. Heřmanová. K oživení činnosti pionýrské organizace (POSSM), kdy v předchozím školním roce pracoval pouze jeden její oddíl, nastoupili učitelé jako oddíloví vedoucí. Ze 650 žáků, kteří jsou vyučováni v 25 třídách, neprospělo na konci školního roku 19 dětí.

V roce 1971–72 odchází ze školy dosavadní zástupce ředitele pro I. stupeň pan Vladimír Doležal, aby se stal předsedou místního národního výboru v naší obci. Na jeho místo nastupuje paní Kameníková V. Spolu s V. Doležalem jsou zvoleni za členy národního výboru i tři učitelé. Novými členy učitelského sboru jsou paní učitelky Bohuslavová J. a Jacková J. Na škole je založen Svaz československo-sovětského přátelství (SČSP) s cílem, jak z názvu vyplývá, „rozvíjet družbu a upevňovat přátelství se Sovětským svazem“.

Aktivně pracuje SRPŠ pod vedením ing. L. Korunky, které zorganizovalo 26 akcí při úpravách okolí školy a budování oplocení školního pozemku, opravách pomůcek a náradí. Rodiče při těchto činnostech odpracovali 795 brigádnických hodin.

Vedení školy je ve školním roce 1972–73 doplněno o zástupkyni ředitele paní Šoucovou I., jejímž úkolem je organizovat mimoškolní výchovu a zavést tzv. celodenní výchovný systém. To znamená zvýšit péči o žáky i v době mimoškolní a rozšířit zájmovou činnost. Ve školní kronice jsou zapsáni jako noví kolegové paní Čurdová M. a pan Šnábl P. Učitelé vedou osmnáct zájmových kroužků, rodiče devět a v dalších letech se zapojuje stále větší počet žáků do aktivit organizovaných členy TJ Aero, Československého svazu požární ochrany i vojáky z klecanské posádky.

Smysluplné využívání volného času žáky se příznivě projevilo již v následujícím roce 1973–74, kdy neprospělo po opravných zkouškách jen 7 žáků, zatímco loni jich bylo 20.

Prvořadou náplní pionýrské organizace jsou oslavy 25. výročí založení POSSM, které vyvrcholily účastí na oslavách Praha patří pionýrům. Jako doplněk výchovného vyučování byla vytvořena v prostorách školy Síň tradic a v rámci rozvoje pracovní iniciativy učitelů vzniká hnutí Překonej sám sebe a vytrvej!

Zásluhou rodičů jsou vybudována dvě hřiště – na košíkovou a volejbal a doskočiště pro skok vysoký i daleký.

Práce školy ve školním roce 1974–75, jak zápisy kroniky uvádějí, „vychází ze stranických dokumentů a usnesení XIV. sjezdu KSČ“ a je podřízena výchovnému využití dvou výročí – 30. výročí Slovenského národního povstání (1944) a 30. výročí osvobození (1945). Proto dopisy žáků do školy Nová Baňa u Banské Bystrice, proto pravidelné týdenní relace o průběhu osvobozovacích bojů Rudé armády a jejich zazname-

návání na nástěnné mapě. Nechybí ani tradiční celoškolská akademie v závodním klubu. Vybraní cvičenci ze školy se účastní nejen okrskové spartakiády v naší obci, ale i vystoupení na strahovském stadionu v Praze.

Poprvé se mohou žáci z 8. tříd přihlásit ke studiu na gymnázia. Zeměpis a dějepis přichází vyučovat bývalá žákyně místní školy slečna Alena Kroupová (Švandová).

Hlavním motivem práce školy a všech akcí školního roku **1975–76** je 55. výročí založení Komunistické strany Československa. To se odráží v řadě akcí, jichž se žáci účastní – od návštěvy Muzea Klementa Gottwalda, soutěže ve znalostech dějin KSČ, rozšíření Síně tradic o nové panely, zobrazující historii komunistické strany, až po tradiční školskou akademii. Školu navštívila delegace pionýrských pracovníků z Německé demokratické republiky (NDR) a v květnu i delegace z okresu Balašicha. Naši žáci reprezentují školu v rámci okresu ve 30 soutěžích a sportovních akcích.

1. září **1976** je zahájen nový školní rok s 675 žáky, kteří se učí ve 22 třídách a odborných pracovnách. Po vyučování je pečováno o mladší děti ve 4 odděleních školní družiny. Na školu nastupuje paní Hrabánková M., aby doplnila řady učitelského sboru.

Na léta 1976–80 byla vytvořena „na základě rozpracování závěrů XIV. sjezdu KSČ pro práci ZDŠ v Odoletě Vodě koncepce pro polytechnickou, tělesnou, brannou a dopravní výchovu“ s cílem posílit manuální i tělesnou zdatnost žáků. Nová výchovně vzdělávací soustava, která se v tomto školním roce zavádí v 1. ročníku, má spojit nový obsah učiva s moderními metodami výuky.

Učitelé se aktivně účastní přípravy na volby do zastupitelských orgánů a to jak při sepisování voličských seznamů, tak i provedením kulturních vystoupení na předvolebních shromážděních. Inspekce, zaměřená na zhodnocení výsledků celodenního výchovného systému, který byl na škole zaveden před čtyřmi roky, konstatovala, že se tímto způsobem dosáhlo podstatného zkvalitnění péče o žáky v době mimoškolní a odměnila pracovníky školy Čestným uznáním školského odboru okresního národního výboru.

Prostřednictvím místního národního výboru vykoupilo Sdružení rodičů a přátel školy od soukromého majitele garáž, která byla v bezprostřední blízkosti nově vybudovaných sportovních hřišť. Tato garáž slouží pak k úschově sportovního nářadí a náčiní.

Na konci školního roku vykazuje 18 žáků nedostatečný prospěch, a proto nepostoupí do vyššího ročníku, 5 žáků je potrestáno druhým stupněm z chování a 1 žák stupněm třetím.

Prvního dne školního roku **1977–78** byla odeslána Okresní mírové radě rezoluce proti výrobě neutronové bomby. V rámci oslav 60. výročí revoluce v Rusku vzniká na škole Klub internacionální družby, školu navštěvuje A. Petrosjan, účastník osvobozovacích bojů a 30. dubna vítá 120 pionýrů u závodu Aero sovětské kosmonauty G. Grečka a J. Romaněnka. Z žáků 7. tříd je vytvořen lektorský sbor, jehož členové doprovázejí hosty při návštěvě rozšířené Síně tradic.

Od září začala pracovat na škole učitelka matematiky a dílen, také bývalá žákyně zdejší školy a místní rodačka, paní Soukupová J.

Při zahájení školního roku 4. září **1978** uvítala žáky školy nová ředitelka paní **Věra Kameníková**, protože dosavadní ředitel Václav Provazník odešel do zaslouženého důchodu. Na místo zástupkyně ředitelky pro I. stupeň nastupuje paní Čtvrtečková J. ze zrušené malotřídní školy v Klíčanech a učitelský sbor doplňuje paní Z. Křížová, bývalá ředitelka z Panenských Břežan, kde z rozhodnutí „vyšších orgánů“ byla rovněž škola zrušena. Vzrostl nejen počet žáků na 706, ale zvyšuje se i počet tříd.

Na počest 60. výročí vzniku ČSR a 10. výročí federace je vyhlášeno závazkové hnutí žáků i učitelů a soutěž o titul Vzorný žák. K radosti žáků jsou zimní prázdniny v důsledku mimořádně tuhé zimy a energetické krize prodlouženy o tři týdny. Roste počet akcí a soutěží, ve kterých žáci úspěšně reprezentují školu – od účasti na olympiádách českého jazyka, Pythagoriádě, ve Zlaté zebře, Dukelském závodě, Lesním běhu Aera, v Písničkách přátelství, Galerii Mladé módy, tradiční přehlídce žákovských výtvarných a slohových prací s názvem Děti, mír a umění až po vynikající vystoupení žákyň při pódiových skladbách pod vedením paní učitelky Z. Volhejnové.

Novým předsedou SRPŠ se stává pan Vl. Přibáň, který významným způsobem ovlivnil spolupráci brigád socialistické práce Aera se třídami i jejich aktivní účast na odstraňování vleklých potíží s údržbou školy.

Realizace nového pojetí československé výchovné a vzdělávací soustavy postoupila ve školním roce **1979–80** do 4. ročníku. Funkci školníka přebírá od odcházejícího pana J. Kahaje pan M. Mrázek. Ten však bude za necelé dva roky vystřídán paní M. Pokornou.

Nedostatek prostor pro vyučování v důsledku neustále se zvyšujícího počtu žáků je řešen obnovením vyučování ve školní budově ve Veliké Vsi, kam jsou žáci 2. tříd dopravováni smluvním autobusem a třída 5. A je vyučována ve škole u kostela. Od září do konce listopadu je vyhlášena z důvodu výskytu spalné karantény, což značně omezilo aktivitu i účast žáků při reprezentaci školy na veřejnosti a v soutěžích. Obnovená patronátní smlouva s vojenským útvarem Klecany zajišťovala pomoc vojáků při branných cvičeních, vedení pionýrských oddílů i při výuce branné výchovy.

Ze školy odcházejí na konci školního roku paní učitelky ruského jazyka Michálková J. a Franková J.

K 30. 6. 1980 opouští školu 94 žáků 8. a 9. tříd. V 1.–5. ročníku neprospívá 12 žáků, v 6.–9. ročníku 4 žáci, vyznamenání získalo 87 žáků a jen 4 žáci jsou potrestáni 2. stupněm z chování.

Na základě **zákona z 21. června 1978, který prodlužoval povinnou školní docházku na deset roků**, ale zároveň zkracoval dosavadní devítiletou základní školu na osm roků, se stává 5. ročník ve školním roce **1980–81** již součástí druhého stupně, takže první stupeň tvoří žáci 1.–4. ročníku a stupeň druhý budou od roku 1982–83 reprezentovat jen žáci 5.–8. ročníku. (Ve stávajícím školním roce a v roce příštím je 9. ročník ještě na škole zachován.) Všichni žáci podle tohoto zákona tudíž musí dokončovat povinnou školní docházku na některé střední škole, při čemž střední odborná učiliště byla prohlášena za hlavní proud středního školství. Cílem této tzv. nové koncepce československé vzdělávací soustavy je vybudování všeobecně vzdělávací polytechnické střední školy, což bylo v souladu s obdobnými koncepcemi zemí sovětského bloku. V praxi to znamenalo

i úpravu osnov, takže např. dějepisné učivo dosavadního šestého ročníku se přesouvalo do ročníku pátého (obdobně tomu bylo i v jiných předmětech), avšak ne všechny děti byly natolik rozumově vyspělé, aby dokázaly úspěšně plnit požadavky nové koncepce. A pro učitele vedle každoročního ideově politického vzdělávání přibyla další povinnost v podobě aktivní účasti na školeních nové koncepce, organizovaných odborem školství.

Zesiluje i výchovné působení na žáky v souvislosti s volbou povolání, především v náboru do vojenských škol a do odborného učiliště Aera Vodochody.

Koncem října odchází ze školy pan Šnábl P., který nastupuje na místo odborného asistenta KPÚ, v listopadu z důvodu péče o dítě paní Hesová J. a na konci školního roku paní A. Svačinová. Nově příchozími pedagogy jsou učitelka českého jazyka slečna Zichová I. a vyučující zeměpisu a tělesné výchovy paní A. Bartošová.

Pionýrská organizace na škole se představuje pod novým názvem Delfín a její členové se zapojují na počest 60. výročí založení KSČ do celostátní hry P – 60. Činnost 33 pionýrských oddílů organizuje 44 vedoucích a instruktorů.

Povinnou školní docházku končí 97 žáků a zvláště potěšující je zápis ve školní kronice, který konstatuje, že ve II. pololetí tohoto školního roku nebyly uděleny žádné snížené známky z chování!

Hlavním úkolem ve školním roce **1981–82** je zkvalitnění výchovně vzdělávací činnosti, vnitřního režimu školy a dalšího vzdělávání učitelů. Novou zástupkyní ředitelky se stává paní Křížová Z., učitelkou I. stupně paní Kněžová H. a řady mužů posiluje učitel tělocviku a dílen pan Janeček V. Do školní družiny nastupuje paní E. Cepáková.

Důsledné ovlivňování profesionální orientace žáků a smysluplná spolupráce brigád socialistické práce Aera se třídami přináší úspěchy – 28 chlapců a děvčat, kteří v tomto roce opouštějí školu, nastupuje do odborného učiliště Aera.

V rámci ekologických aktivit na ochranu přírody (hnutí Brontosaurus) se žáci školy podílejí na výsadbě 4912 ks lesních stromků.

I když **1. září 1982** nastupují do školy již jen žáci 1.–8. ročníku, počet žáků se každým rokem zvyšuje. Cyklus devíti relací ve školním rozhlasu o pionýrech – hrdinech SSSR, soutěže O zemi, kde zítra již znamená včera a Puškinův památník i Olympiáda z ruského jazyka mají v roce 65. výročí revoluce v Rusku rozšířit znalosti žáků o zemi sovětů.

Provedená analýza mravní výchovy žáků ve 2.–7. ročníku, jež vycházela z hodnocení sociálního prostředí žáků, morální vyspělosti rodiny a její spolupráce se školou, se stala důvodem k zamyšlení, jak ji obohatit a rozšířit dalšími, pro žáky přitažlivými formami.

K intenzivnější výchově žáků k dělnickému a technickému povolání byla na škole zřízena Stanice mladých techniků Albatros, která pracuje pod vedením odborníků z Aera a sdružuje technicko-naučný, letecko-modelářský a radiotechnický kroužek. Na základě patronátní smlouvy také dochází ke zkvalitnění spolupráce mezi školou a Československým státním statkem Klíčany.

Školní rok **1983–84** byl zahájen tradičním setkáním žáků s hosty na terase školy. V kronice čteme i jména nových učitelek – paní J. Predigerové, vyučující českému jazyku a dějepisu a učitelky ruského jazyka paní M. Kelnarové.

Na základě rozboru mravní výchovy v roce minulém jsou na školní nástěnce s názvem Chválíme – napomínáme – připomínáme a v pravidelných relacích školního rozhlasu seznamováni žáci s příkladným chováním a činy svých spolužáků a také pranýřováni ti, kteří hrubým způsobem poručují školní řád, či se nevhodně chovají na veřejnosti. I činnost pionýrské organizace, vyjádřená heslem „Žijme, učme se a pracujme tak, jak nám prikazuje pionýrská čest,“ podporuje úsilí školy ve výchově k zodpovědnému plnění povinností.

Sdružení rodičů a přátel školy pod vedením předsedy Vl. Horáka hradí vítězné třídy v soutěži O nejlepší třídu v prospěchu a chování náklady školního výletu.

Za úspěch v ateistické výchově je pokládána skutečnost, že pouze jeden žák ze 750 žáků školy navštěvuje hodiny náboženství.

3. 9. 1984 je zahájen nový školní rok **1984–85 s dosud nejvyšším počtem žáků – 805!** Mezi učitele přichází slečna Jana Zádová, aby vyučovala matematiku a dílny a zástupkyní ředitelky pro mimoškolní výchovu jmenována paní A. Stehnová. Od 1. února se stává školnicí paní M. Helíková a v této funkci vytrvá až do roku 1999. Dosavadní sborovna je stavebními úpravami rozšířena a vybavena novým nábytkem.

40. výročí Slovenského národního povstání (SNP) v září a osvobození Československa v květnu motivuje práci školy po celý školní rok. I činnost pionýrské organizace, vyjádřená akcí Pionýrskými činy oslavíme 40. výročí osvobození a zapojení do celostátní soutěže Paměť, významně přispěly k hlubšímu poznání těchto událostí i jejich významu v naší historii. Rovněž i 30. výročí založení Varšavské smlouvy nacházelo svou náplň v soutěži Co víš o Československé lidové armádě a Varšavské smlouvě i v Síni tradic, kde byl instalován nový panel pod názvem Cesta bojové slávy z Buzuluku do Prahy. Školní Klub mezinárodního přátelství Nikolaje Ostrovského uspořádal v listopadu prodejní výstavky ruských knih a časopisů, promítání ruských filmů a aktivizoval dopisování se sovětskými pionýry. Školu úspěšně reprezentují v rámci okresu hráči stolního tenisu i členové šachového kroužku.

Je podepsána dohoda o spolupráci s Obvodním oddělením Veřejné bezpečnosti a školy, která má přispět ke zkvalitnění dopravní výchovy žáků a zamezit kriminalitě mládeže.

Výbor rodičovského sdružení zorganizoval v jarních měsících brigády na oplocení přední části školy

V kronice je uveden na konci 2. pololetí počet žáků 8. tříd odcházejících ze školy (88) i 12 neprospívajících.

Procházíme-li stránkami kroniky z roku **1985–86**, nacházíme opět zápisy o akcích školy k 65. výročí založení KSČ, o závazkovém hnutí učitelů a žáků na počest XVII. sjezdu KSČ i o podílu školy na přípravě voleb do národních výborů. Školákům bojující Nicaragui je odesláno 1267 kusů školních potřeb a pomůcek, které byly zakoupeny z peněz získaných žáky za sběr léčivých rostlin a druhotných surovin. Ve dnech 17.–24. 3. se zúčastnilo 25 žáků školy zájezdu do Moskvy a Leningradu. Pravidelné návštěvy di-

vadel dětmi sdruženými v Klubu mladých diváků a 945 výtisků knih, které si objednali v tomto roce členové Klubu mladých čtenářů, zpestřuje jinak stále se opakující záznamy oslav, událostí a soutěží na počest toho či onoho výročí.

Do školy přicházejí nové učitelky – slečna J. Borešová (Jistebnická), paní Bubeníková A. a paní V. Hudečková.

Po odchodu ředitelky paní Věry Kameníkové se ujímá 1. září **1986** této funkce paní **Marie Průchová**. S ní nastupuje do zdejší školy jako učitelka I. stupně paní A. Derková, na II. stupeň paní I. Zemanová. Novinkou je zahájení nového školního roku tzv. Hodinou míru, kdy třídní učitelé hovoří na toto téma se žáky.

Sestavený rámcový plán školy na příštích pět let zahrnuje závěry XVII. sjezdu KSČ na úseku školství i pedagogicko-organizační opatření pro školní rok 1986–1987. Kladně je hodnocena účast žáků i učitelů na podzimních a jarních akcích Národní fronty, při úklidu okolí a půdních prostor školy i parku Domova důchodců v Panenských Břežanech.

Na škole pracuje 37 zájmových kroužků, vedených učiteli, rodiči, členy TJ Aero, Svazarmu, požární ochrany, rybářského a mysliveckého svazu i Československého červeného kříže. Žáci reprezentovali školu v 25 soutěžích nejen na úrovni okresu, ale i republiky.

V důsledku dlouhodobé pracovní neschopnosti skupinové vedoucí došlo k značnému narušení práce pionýrské organizace.

Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ) se pod vedením předsedy V. Hejdy aktivně podílí na údržbě školy (oprava plotu na školním pozemku, bezpečnostní nátěry schodů ve školních budovách) a ve spolupráci s místním národním výborem zajistilo pro žáky školy mléčné přesnídávky.

30. června se sešli učitelé se zástupci patronátního závodu Aero, vojenského útvaru Klecany, členy brigád socialistické práce a dalšími hosty v závodním klubu, aby zhodnotili vzájemnou spolupráci i výsledky školy v právě uplynulém školním roce.

Při zahájení školního roku **1987–88** vyslechli žáci projev nového ministra školství K. Juliše i rezoluci na obranu míru, která byla odeslána Okresní mírové radě. Řady učitelského sboru posiluje akademická malířka paní M. Prokopová a budoucí ředitelka školy v Panenských Břežanech paní J. Zábojníková, školní družinu pak paní E. Berendová.

Akademie k 70. výročí ruské říjnové revoluce a 40. výročí únorových událostí v roce 1948 jsou již tradiční vizitkou ideové práce školy. Značná pozornost je věnována posilování mravní výchovy, neboť se u některých žáků 8. tříd projeví sklony k šikaně. Proto jsou organizovány pro žáky vyšších tříd besedy a přednášky (s pracovníky bezpečnosti, školní lékařkou a sexuologem) a žáci 8. tříd se účastní i soudního líčení s mladistvým provinilcem. Proto jsou také vedeny pohovory s problémovými žáky s cílem zapojit je do zájmové mimoškolní činnosti a tím i k účelnému a smysluplnému využívání volného času. K posílení fyzické vyspělosti přispívá soutěž Zdatné děti, Dukelský závod branné zdatnosti i branná cvičení. Učitelé věnují zvýšenou péči také nadaným a talentovaným dětem, a to především v přípravě na vědomostní soutěže a olympiády.

Havárie v kotelně školy a poškození vodovodního řádu si vyžádalo značné finanční prostředky místního národního výboru na jejich opravu, takže ty pak chybí na běžnou údržbu. Tento nepříznivý stav pomohli řešit členové brigád socialistické práce z Aera, kteří se podíleli nejen na údržbě školy a jejím materiálním vybavení, ale ve spolupráci se Sdružením rodičů a přátel školy i na vymalování tříd.

Na konci školního roku neprospívá 16 žáků a 17 je jich potrestáno sníženou známkou z chování.

Nový školní rok **1988–89** začal tradičním setkáním žáků školy s hosty na školním hřišti, které uvítala ředitelka paní **Marie Heřmanová**, jež byla pověřena již v dubnu, po odchodu paní M. Průchové, řízením školy a od 1. září pak jmenována novou ředitelkou školy. Od září působí na škole PaedDr. J. Trusková a učitelka ruského jazyka i občanské výchovy paní V. Provazníková. Novinkou tohoto školního roku je, že žáci 1. tříd jsou po prvé na vysvědčení hodnoceni nikoliv známkami, ale slovně.

Kulatá výročí (70 let od vzniku ČSR, 40. výročí Února a vzniku pionýrské organizace) opět ovlivnila ideovou náplň školního roku. Vyvrcholením oslav k založení pionýrské organizace byla slavnostní akademie. 24. dubna, v den, kdy se nevyučovalo, probíhaly pod vedením učitelů a oddílových vedoucích nejrůznější sportovní a kulturní akce. Ve 33 oddílech bylo registrováno 629 pionýrů a Jisker.

Nepolevil ani důraz na zvýšení kvality mravní výchovy, přibýly přednášky s novou tematikou – škodlivost kouření, pití alkoholických nápojů a nebezpečí drog. Do 42 zájmových kroužků je zapojeno 75 % žáků školy. K plnění režimu školy přispívá i soutěž Všudybyl.

Vzhledem k velké fluktuaci pedagogických pracovníků (v loňském školním roce odešlo 11 učitelů, v letošním 6 na jiné pracoviště nebo do jiného zaměstnání) a absencí z důvodů nemoci nebo péče o vlastní děti, byla celá čtvrtina předmětů vyučována neodborně, což nepříznivě ovlivnilo kvalitu vyučování.

Okolí školy, v předchozích letech kultivované zejména při akcích jarního úklidu, je poničeno terenními úpravami v souvislosti s napojováním školy na centrální vytápění. Současně s tím však mizí hromady uhlí, určené k vytápění budovy, které narušovaly životní prostředí kolem školy.

V důsledku nepříznivého počasí prvního dne nového školního roku **1989–90** se neuskutečnilo celoškolní shromáždění žáků s hosty a školní rok byl zahájen setkáním žáků s jejich učiteli ve třídách. Absolventka gymnázia slečna K. Permanová a pan V. Brýdl se stávají novými členy učitelského sboru.

Celoroční plán a práce školy zásadně ovlivnily listopadové události a změny, jež nastaly v důsledku tzv. sametové revoluce. Plán školy byl proto upraven, změnil se učební plán vlastivědy, dějepisu i občanské výchovy. Prospěšné akce, jako byl např. kurz plavání pro žáky 2. tříd, lyžařský výcvikový kurz ve Špindlerově Mlýně či dopravní výchova, zůstaly zachovány.

Ve školních rozhlasových relacích bylo v lednu vzpomenu 100. výročí narození Karla Čapka, v březnu pak T. G. Masaryka a J. A. Komenského. Čtyřicet pět let, které uplynuly od osvobození Československa, oslavila škola tradiční akademií. V Síni tradic došlo k odstranění panelů s brannými složkami a politickou tematikou a k vytvoření nových s vlastivědným a regionálním obsahem. Základní organizace Komunistické

ké strany Československa a Svazu československo-sovětského přátelství byly na škole rovněž zrušeny a finanční prostředky svazu odeslány Fondu postižených dětí. Práci odborů řídí nový výbor, zvolený v lednu 1990. Rovněž byl v tajných volbách zvolen učiteli nový ředitel školy František Vejvoda, který po dohodě se současnou ředitelkou převezme protokolárně školu až 2. července, což se také za přítomnosti předsedy MNV ing. Houdka stalo.

Školní rok končí ve 24 třídách 705 žáků, z nichž 20 neprospělo a 22 žákům jsou uděleny snížené známky z chování. Dostatečný prospěch vykazuje 119 žáků a s vyznamenáním 95 žáků. Školu opouští 106 žáků, aby pokračovali v povinné desetileté docházce na školách II. cyklu nebo odborných učilištích.

Projevem nového ministra školství Dr. Vopěnky byl 3. září zahájen školní rok **1990–1991**. Oproti předchozím rokům, kdy přišla pozdravit žáky školy řada hostů, letos to byli jen tři – vedoucí personálního oddělení Aera, předsedové Sdružení rodičů a přátel školy a školské komise místního národního výboru. Vedení školy se po odchodu paní Marie Heřmanové ujal nový ředitel p. **František Vejvoda** a nově příchozími učiteli jsou na I. stupni pan Hluší S., na II. stupni paní Sochůrková A., paní Šimonková B., paní Matušková B. a pan Šmíd E., ve školní družině paní J. Řezáčová.

Stručný plán školy, v letošním roce po dlouhé době neovlivněn usneseními stranických orgánů, je sestaven na základě podmínek a konkrétních potřeb školy. Učitelům už nehrozí postihy jako v předchozích letech za to, že upravili časový i obsahový plán učiva podle podmínek ve třídě, v níž vyučovali a nedrželi se striktně osnov – naopak je jim dána úplná svoboda, jaké formy a metody zvolí, ale je od nich i nadále vyžadována plná zodpovědnost za výsledky jejich práce. Od 5. třídy se zavádí povinná výuka cizích jazyků – němčiny a angličtiny, avšak kvalifikovaní učitelé těchto předmětů chybí. Pro nezáměr se nevyučuje ruskému jazyku. Zakládají se nové katalogové listy pro žáky i nově upravené třídní výkazy. Pro posílení tělesné zdatnosti žáků je v 1.–5. ročníku přidána k dosavadním dvěma hodinám tělesné výchovy ještě hodina tělocviku navíc.

Změna politického systému přináší i určitá negativa – v neprospěch školy není obnovena patronátní smlouva s Aerem a přestává spolupráce tříd s brigádami socialistické práce, jejíž členové se významnou měrou podíleli nejen na opravách ve škole, ale i finančně přispívali třídám na školní výlety, poznávací zájezdy a soutěže. Poklesla aktivita Sdružení rodičů a přátel školy, postupně ubývá dětí i vedoucích sdružených v pionýrské organizaci a zájmových kroužcích a i častá absence učitelů přináší nemalé problémy se zajišťováním kvalitní výuky.

O vánočních prázdninách byly využity třídy a školní jídelna jako dočasný domov účastníků evropského setkání mládeže TAIZE (Poutí důvěry na zemi).

Zápis ve školní kronice uvádí, že ve školním roce **1991–92** navštěvuje školu 603 žáků. Druhé třídy jsou i nadále vyučovány ve Veliké Vsi, kam je denně dováží smluvní autobus. Pro žáky 1.–2. třídy z Panenských Břežan (a i pro zájemce z Klíčán) je obnoveno vyučování v tamější malotřídní škole; ta však není samostat-

ná, je odbočkou školy v Odoleně Vodě. Nový učební plán umožňuje ředitelství školy určitou volnost v přidělení časové dotace jednotlivým předmětům a zavádí povinně volitelné předměty v 7. – 8. ročníku. Žáci si mohou vybrat, zda budou navštěvovat sportovní či technickou výchovu, domácí nauky pro dívky, pěstitelské práce nebo rýsování spojené s technickým kreslením. Ve škole je obnovena i výuka náboženství, které se ujímá pater Kuneš a paní Alena Radolfová, vyučování fyziky pak ing. Průcha J.

Žáci se tradičně účastní veřejně prospěšné práce zaměřené na úklid kolem školy a v letošním roce u příležitosti Dne Země i úklidu Malého háje. Část finančního výtěžku ze sběru starého papíru je věnována pražské zoologické zahradě. Zatímco aktivně pokračuje ve své práci 24 zájmových kroužků, pionýrská organizace svou činnost končí.

Dřívější Revoluční odborové hnutí na škole pracuje pod novým názvem Českomoravský odborový svaz, podobně se přejmenovává i dosavadní Sdružení rodičů a přátel školy na Sdružení rodičů a přátel dětí a školy.

Oproti předchozím rokům, kdy se nedostávalo dostatečných finančních prostředků na údržbu školy a inovaci školního nábytku, dochází pod vedením nového obecního zastupitelstva, které vzešlo z listopadových voleb 1990, k podstatnému navýšení těchto prostředků. To umožnilo výměnu hlavního vodovodního řádu, opravu střešní krytiny na všech budovách školy, vybudování nového oplocení školního pozemku i rozšíření chodníku od ulice Komenského ke škole.

Z prostředků okresního školského úřadu získala škola první barevný televizor a od přátel z italského města Trevisa, jehož zástupci školu navštívili, kopírku a xerox.

I nadále chybí aprobovaní učitelé, především cizích jazyků a tělesné výchovy. Na konci školního roku odchází čtyři učitelky a to z důvodu stěhování nebo využití své původní neučitelské kvalifikace.

Potěšující je zpráva, že na konci školního roku neprospívá jen 8 žáků, což je nejnižší počet od doby, co tato kronika uvedená čísla zaznamenává.

Ministerstvo školství přichází v novém školním roce **1992–93** s projektem **Obecné školy**, který reaguje na požadavek zásadní proměny školství. Projekt sice také vymezuje výsledky vzdělávání a soubor učiva k jejich dosažení, ale nové je to, že ponechává škole volbu nejvhodnějších postupů, jak k těmto očekávaným výsledkům dospěje. Také tato škola se po zvážení a seznámení rodičů s tímto projektem k jeho realizaci přihlásila s tím, že jej zavede v 1. třídách od příštího školního roku.

Po odchodu paní M. Čurdové na jiné pracoviště se stala zástupkyní ředitele pro II. stupeň paní A. Sochůrková. S výukou matematiky přichází vypomáhat paní J. Bartoníčková, která učila na zdejší škole již v šedesátých letech a nová učitelka slečna Eva Strapková bude rozvíjet talent dětí ve výtvarné výchově. Po roce stráveném ve školní družině přebírá slečna Jana Kratochvílová (Smetanová) třídnictví v V. B.

1. září vešlo v platnost Nařízení vlády o míře vyučovací povinnosti, na jehož základě se sice zvýšil plat učitelů (např. nastupujícímu učiteli z 3 500 korun na 4 290 a učiteli v poslední platové stupnici z 5 120 na 6 000 korun), ale zároveň se zvýšila i míra vyučovací povinnosti.

Žáci školy zorganizovali sbírku na konto Míša. Někteří přispěli penězi přímo, jiní se zúčastnili sběrů a 1846 Kč, což byla část peněz získaných touto činností, byla věnována na nákup gama nože. Deset žáků ze tříd, které nejvíce přispěly na tuto akci, bylo pozváno do Nemocnice Na Homolce.

V důsledku požadavku obecního úřadu ve Veliké Vsi platit za pronájem školy a vzhledem i ke zvýšení jízdného za dopravu autobusem, kterým byli žáci druhých tříd do tamní školy dopravováni, je výuka ve Veliké Vsi k 1. dubnu ukončena. Tím však vyvstala nutnost řešit nedostatek učeben. Proto v květnu přijalo Obecní zastupitelstvo rozhodnutí vybudovat tři nové třídy na terase nad sborovnou a kanceláři.

Během celého roku se postupně odstraňovaly nejrůznější závady související se zanedbanou údržbou školy v osmdesátých letech. Byly vyměněny okapové žlaby na všech budovách školy, zbudováno nové oplocení školního hřiště směrem do ulice Komenského, vymalovány všechny kabinety i WC a na školním pozemku vyhloubena nová studna. Nejrozsáhlejší stavební akcí však byla přístavba šatny pro školní jídelnu v prostoru bývalého průchodu, čímž se odstranil letitý problém, kdy děti čekaly na oběd na terase a za nepříznivého počasí se neměly kam skrýt.

Přetrvává však neaprobovaná výuka cizím jazykům i častá nemocnost učitelů, což se projevuje zhoršením kázně žáků a fyzickou vyčerpaností těch, kteří musí nemocné kolegy zastupovat.

Školu opouští na konci školního roku z 534 žáků školy 88 žáků 8. tříd a 5 žáků ze třídy páté, kteří jsou přijati ke studiu na víceletém gymnáziu.



Přístavba tří tříd. Sbírkou fotografií Základní školy Vítězslava Hálka Odolena Voda.

Kronika také zaznamenala rozdělení dosud jednotného státu – Československé republiky – na Českou republiku a Slovenskou republiku, ke kterému došlo 1. ledna 1993.

Nejvýznamnější událostí školního roku **1993–94** se staly **oslav**y **30. výročí zahájení vyučování v nové školní budově (1964) spojené s otevřením tří nových tříd**, které byly postaveny v rekordně krátké době.

Od schválení přístavby Obecním zastupitelstvem Odolena Voda do její kolaudace, která se uskutečnila 22. XII. 1993, uplynulo pouhých sedm měsíců. Hodnota díla činí 1 milion 824 000 Kč. Slavnost vyvrcholila 13. května za účasti řady hostů, členů obecního zastupitelstva, stavební firmy, zástupců přískolených obcí a 44 současných i bývalých učitelů školy. Součástí byla výstavka výrobků a výkresů žáků, prohlídka tříd a školní akademie. Na vybavení počítačové učebny, která byla umístěna v jedné z nově vybudovaných tříd, uvolnil školský odbor 195 000 Kč a koupí nového nábytku dotoval částkou 109 000 Kč.

V 1. třídách se začalo vyučovat podle osnov Obecné školy, čímž by se mělo vyučování stát pestřejší a měl by být dostatek času na procvičování a upevňování učiva. Pedagogický sbor posiluje učitel tělesné výchovy a dílen pan L. Málek a paní Nováková M. nastupuje do školní družiny.

Protože se zhoršilo chování žáků (na konci školního roku bylo potrestáno kázeňskými opatřeními, tj. napomenutími, důtkami a sníženou známkou z chování 82 žáků školy!), bylo v květnu pozváno 25 rodičů, jejichž děti se dopouštějí kázeňských přestupků, ke společnému setkání s cílem najít cestu k nápravě. Rozbor příčin zhoršené kázně prokázal, že nejčastěji se přestupků dopouštějí žáci, kteří se nevěnují žádné zájmové činnosti organizované školou či společenskými organizacemi nebo pocházejí z neúplných a nedostatečně fungujících rodin. Ke zlepšení této situace by měla přispět intenzivnější spolupráce rodiny a školy koordinovaná Sdružením rodičů a přátel dětí a školy, to však končí svou činnost z důvodů založení Rady školy.

Vystupující žáci se rozloučili na diskotéce v Santa Marii, kde jim byly předány pamětní listy. Z celkového počtu 517 žáků školy neprospívá 6 žáků.

1. září **1994** nastupuje do školy 501 žáků, z nichž první stupeň tvoří 249 žáků a 252 stupeň druhý. Žáci pracují v 21 třídách a mladší žáci navštěvují po vyučování ještě čtyři třídy školní družiny. Kronika zaznamenala i jména nových učitelů. Je to paní R. Kynclová, učitelka matematiky i biologie a pan M. Holý, který je v historii zdejší školy prvním učitelem informatiky. Anglický a německý jazyk vyučovala maturantka slečna Iva Horádková a nepřítomné učitele z důvodu nemoci suploval pan Martin Svoboda, rovněž maturant a absolvent manažerského kursu. Od října pak řady vychovatelek školní družiny doplnila slečna Seyfriedová J.

V plánu školy se objevuje úkol vybavit vybrané prostory ve školních budovách tělovýchovnými pomůckami, které by umožnily dětem potřebnou relaxaci a fyzické uvolnění o přestávkách a zařadit nápravné cviky do tělesné výchovy, popřípadě i do jiných vyučovacích hodin, s cílem postupně odstraňovat vadné držení těla. Zvýšená pozornost je věnována i péči o integrované žáky. Otevření nové pracovny informatiky vyvolává nebývalý zájem o návštěvu tohoto nepovinného předmětu.

Projekt Obecné školy postoupil do 2. tříd, a proto rodiče žáků již nemusí, jak tomu bylo dosud, čekat na informace o chování a prospěchu svého dítěte do třídních schůzek, ale mohou si 1x za měsíc dohodnout termín setkání s učitelem, aby tuto informaci dostali.

Mezi významné sportovní akce školy patří Štafetový běh E. Zátopka, soutěž netradičního sportování a vyvrcholením je Den dětí, v němž žáci 8. tříd připravili pro své spolužáky řadu sportovních soutěží, včetně fotbalového utkání žáci × učitelé.

Částka 1 787 Kč, získaná sběrem druhotných surovin, léčivých bylin a kaštanů, byla odeslána na Fond SOS Sarajevo a Dítě v nouzi. Dary dětí v podobě hraček, her a knih převzalo dětské oddělení nemocnice v Brandýse nad Labem.

V budově školy byla otevřena odbočka Základní umělecké školy se sídlem v Klecanech, což umožnilo 126 žákům naší školy rozvíjet pod odborným vedením svůj hudební nebo výtvarný talent.

Zvýšená péče obecního úřadu umožnila vybavit dvě třídy novým nábytkem, doplnit žákovskou knihovnu novými knihami a tělocvičnu moderním tělovýchovným náradím i výměnu oken ve školní jídelně. Díky sponzorům (p. Maternovi a p. Dvořákovi) byl instalován v prostoru školního hřiště stůl na stolní tenis.

Poprvé, mimo žáky 1. tříd, kupují rodiče svým dětem sešity a pomůcky na vyučování, učebnice dostávají jako v předchozích letech zdarma.

Na konci školního roku odchází ze školy 62 žáků, z toho 23 do Středního odborného učiliště Aera a 12 se stane studenty tamní střední průmyslové školy. K podstatnému zlepšení chování ve srovnání s rokem předešlým nedošlo, neboť je kázeňskými opatřeními potrestáno 77 žáků, naopak kladem je, že z celkového počtu žáků školy neprospívá po opravných zkouškách jen 7 žáků.

Nechybělo mnoho a první den nového školního roku **1995–96**, který tentokrát připadl na 4. září, byl neproběhl tradičním způsobem, protože hrozilo, že učitelé vstoupí do stávky z důvodů nesplnění požadavku odborů na zvýšení platů. Stávka byla na poslední chvíli odvolána, protože učitelé, vychovatelé i technicko-hospodářští pracovníci obdrželi nové platební výměry s vyšším tarifem (o 10 %) a později i tzv. osobní příplatek. Vládní novela z 20. 3. pak upravila stupnici platových tarifů podle platových tříd a platových stupňů. (V závislosti na délce praxe se mění tarif – u začínajících učitelů je nárůst rychlejší, u zkušenějších pomalejší.)

Průběh školního roku byl ovlivněn řadou změn, které vyplynuly ze směrnice ministerstva školství s názvem **Organizace přechodu na povinnou devítiletou docházku v základní škole**, jejíž součástí byla i opatření k výuce některých předmětů. Ruší se například výuka pracovního vyučování v 7.–8. třídě a nahrazuje ji 1 hodina rodinné výchovy. Rodinná výchova se zavádí i pro žáky 5.–6. ročníku. Novela školského zákona z června 1995 stanovila povinnou školní docházku na devět let a vrátila prvnímu stupni délku pěti roků. To znamenalo, že v tomto školním roce neopouští školu žáci po absolvování osmé třídy, jako tomu bylo v předchozích letech, ale pokračují v docházce ve třídě deváté.

Projekt Obecné školy se realizuje již třetím rokem v 1.–3. třídě, ostatní ročníky pracují podle upravených osnov Základní školy. Vyučování probíhalo po většinu dnů v týdnu jen dopoledne a to od 8 hodin do 12,35 (13,35), pouze ve čtvrtek bylo vyučováno i odpoledne, kdy žáci 7.–8. ročníků navštěvovali výuku volitelných předmětů. Od 14. 12. byly vyhlášeny mimořádné prázdniny vzhledem k chřipkové epidemii a na ně navázaly vánoční prázdniny, takže děti zůstaly doma od 14. 12. do 2. 1.

Po mateřské dovolené se vrací učitelky I. stupně paní H. Kněžová a paní A. Derková, o školní družiny nastupuje slečna Nedomová Jitka. Ředitel základní umělecké školy pan B. Kameník se ujal vyučování hudební výchovy.

Učitelé se účastnili nejruznějších forem dalšího vzdělávání, setkání učitelů naší školy s učiteli líbeznické a klecanské školy přispělo nejen k vzájemnému poznání, ale i k cenné výměně zkušeností s projektem Obecné školy. K dalšímu obohacení přispěl i zájezd do Švýcarska a francouzských Alp, který navázal na poznávací zájezdy učitelů v předchozích pěti letech.

Obecní zastupitelstvo Odolena Voda schválilo **11. prosince 1995 Zakládající listinu základní školy**, což byl nutný předpoklad pro zařazení místní školy do sítě škol České republiky a 29. 4. 1996 zřídilo ke dni 1. květnu 1996 Radu školy. O prázdninách i během školního roku došlo opět k řadě prací souvisejících se zlepšováním technického stavu budov i s jejich údržbou – byla nahrazena všechna dřevěná okna v nejstarší budově školy a v objektu tělocvičny plastovými okny a okna v hlavní budově opatřena novým nátěrem, zakoupen nábytek do dvou tříd a zahájeny práce na elektrotechnickém zabezpečení budovy.

Na základě nařízení ministerstva školství, podle něhož všichni ředitelé, kteří jsou již šestým rokem ve funkci, musí projít konkurzním řízením, byl vyhlášen konkurz i na zdejší škole. Jelikož se současný ředitel již do konkurzu nepřihlásil, prošla vítězně konkurzem současná zástupkyně ředitele **A. Sochůrková**, která se ujala funkce ředitelky 1. září 1996.

Ze školy odchází 8 žáků, z toho 3 z 5. ročníku a ze 7. ročníku 2, kteří byli přijati ke studiu na gymnázium. Neprospívá 12 žáků, kázeňské postihy byly schváleny pedagogickou radou u 59 žáků.

2. září začal nový školní rok **1996–97** s 526 žáky. Oproti loňskému roku přibýly dvě třídy, neboť žáci loňských 8. tříd vytvořili letos 9. ročník, který v předchozích letech na škole nebyl. Novou zástupkyní ředitelky se stává paní L. Nývltová a novými členy učitelského sboru slečna Kateřina Svobodová (Hlavínová), absolventka konzervatoře, která bude vyučovat hudební výchovu a paní Tichá P., učitelka českého jazyka i dějepisu. Do školní družiny nastupují paní M. Mazurová a paní H. Smolíková, vypomáhají i učitelky – důchodkyně – paní D. Dynterová a paní M. Heřmanová.

Program protidrogové prevence a realizace pitného režimu žáků patří rovněž mezi ty cíle, jichž má být v tomto školním roce dosaženo. Ke zlepšení chování byl do plánu školy zařazen i úkol rozšířit zájmovou činnost žáků a za pomoci společenských organizací zapojit co nejvíce žáků do mimoškolních aktivit. Žáci měli možnost navštěvovat divadelní kroužek, kroužek elektrotechnický, leteckých modelářů, myslivecký

i hasičský, sportovní oddíl florbalu a pro dívky vedla gymnastická cvičení paní učitelka Volhejnová. Mnozí žáci se aktivně zúčastnili soutěží, ve kterých úspěšně reprezentovali školu. Největšího úspěchu dosáhl Josef Malý, který v okresním kole Zlaté srnčí trofeje získal 1. místo. Přední místa obsadili také naši žáci v matematické, fyzikální a biologické olympiádě. V rámci okresu získala obě školní družstva ve dvou kategoriích dopravní soutěže 1. místo.

Po dohodě s učiteli byl ukončen program Obecné školy. Žáci 1.–3. ročníku pracují nyní podle programu **Základní školy**, 4. –5. ročník podle přechodných osnov a učitelé II. stupně využívají určité volnosti při výběru a procvičování učiva, které jim tzv. rozmělněné osnovy umožňují. Svou činnost zahájila pod vedením pí učitelky P. Tiché Rada školy.

Nejvýznamnějšími stavebními akcemi byla celková rekonstrukce tříd školní družiny a ve 3. patře hlavní budovy přestavba bývalé školní dílny na dvě učebny cizích jazyků.

Na konci školního roku opouští školu 54 žáků, včetně 5, kteří odchází studovat na víceleté gymnázium. Po opravných zkouškách neprospělo 5 žáků, oproti loňskému roku se snížil počet žáků vykazující kázeňské problémy o 13, klesl tedy na 46.

Ve školním roce **1997–98** navštěvuje školu 540 žáků. V 1.–6. ročníku se pracuje podle vzdělávacího programu s názvem Základní škola. Pro žáky zvláštní školy s lehčím mentálním postižením je určen vzdělávací program Zvláštní škola. V květnu nastupuje do školy paní Březinová L., aby nahradila paní Smetanovou J., která odešla na mateřskou dovolenou.

Od tohoto školního roku se vyučuje cizím jazykům již od čtvrtého ročníku. Pět tříd bylo vybaveno novým nábytkem (včetně lavic). Vychází také 1. číslo školního časopisu Marťan. Na konci školního roku neprospívá 5 žáků, povinnou školní docházku končí 60 žáků z 9. tříd a 5 žáků ze tříd nižších.

Oproti předchozímu roku se ve školním roce **1998–99** zvýšil počet tříd. 14 tříd tvoří žáci 1.–5. postupného ročníku, žáci 6.–9. ročníku se učí v 10 třídách. Přibyl i páté oddělení školní družiny. Na I. stupeň přicházejí nové učitelky a to Peadr. Grmelová M. a paní Krysličková D. Dosavadní školnici paní Helíkovou M., která odchází do důchodu, vystřídal pan Zdeněk Stanislav. Práci sekretářky a zároveň i hospodářky ze stejných důvodů ukončila paní M. Mrázová.

Do výuky jsou zařazovány ekologické prvky, požární tematika i dopravní výchova a získané znalosti uplatnily děti v soutěžích s názvem Požární ochrana očima dětí a Děti, pozor červená. Kromě těchto aktivit se škola prezentovala také vystoupeními dětí pro rodiče a starší občany našeho města u příležitosti vánočních svátků, vítání jara i Dne matek. V rámci protidrogové prevence ve fitcentru v Praze Na Brumlovce se žáci vyšších tříd seznámili s ukázkami netradičních sportovních disciplin jako jedné z možností využití volného času.

Ke zdařilým akcím školy patřil lyžařský výcvikový kurz ve Svobodě nad Úpou i Olympijský den, a to nejen řadou sportovních akcí, ale i zajímavou besedou s olympionikem Michalem Pavlínkem.

Rada školy ve své zprávě uveřejněné v 5. čísle časopisu Odolen také konstatuje nepříznivou skutečnost, která se projevuje zhoršením spolupráce školy s rodiči těch dětí, které se dopouštějí záškoláctví. Mnozí rodiče nereagují na pozvání do školy ani doporučeným dopisem.

30. červen byl posledním dnem povinné školní docházky pro 50 žáků, kteří ze školy odcházejí. Nedostatečný prospěch vykazovalo 7 žáků, negativní chování bylo prokázáno a tím i potrestáno 50 žáků a 21 žákům byla vyslovena a na vysvědčení zapsána pochvala za vzornou práci, chování a reprezentaci školy.

Ve školním roce **1999–2000** realizuje základní škola v pořadí již druhý projekt s finanční podporou školního úřadu Praha-východ. Ten první, s protidrogovou tematikou, se uskutečnil minulý rok, letošní má název Smysluplné trávení volného času, aneb Kdo neví, jak na to. Už z názvu je zřejmé, že cílem je zapojit co nejvíce dětí do aktivní formy využití volného času. Projekt obsahuje osm regionálních aktivit z přírody, kultury, tradic, historie i současnosti našeho města a jeho širšího okolí. Plnění projektu bylo pravidelně vyhodnocováno a krátké zprávy dětí o plnění úkolů nacházíme i na stránkách časopisu Odolen. Tak jsme se mohli dočíst v lednovém Odolenu o besedě žáků s Mgr. Šatrovou, příslušnicí Státní policie ČR i o návštěvě 16 dětí ze třetích a čtvrtých tříd na městském úřadě, kde jim jeho činnost přiblížil starosta obce Jiří Nedoma.

Po odchodu paní učitelky L. Holubové do důchodu přebírá třídu IV. C nová učitelka paní D. Ullespergerová, funkci školnice paní Z. Pálková a na místo sekretářky nastupuje paní Baldová Š.

V prvních dnech tohoto školního roku byly schváleny dva – pro školu zásadní dokumenty – a to Řád školy a Vnitřní klasifikační řád. Od letošního září pracuje ve škole speciální pedagožka, která vyučuje českému jazyku děti s různými poruchami učení ve speciálních třídách. Ředitelka školy při jednání na Radě školy 29. září nešetřila kritikou na pozdní termíny dokončení stavebních a údržbářských prací ve škole, které organizovalo jako zřizovatel město, a které probíhaly ještě v září a narušovaly tak vyučování. A naopak na začátku školního roku s optimismem konstatuje, že došlo k omlazení učitelského sboru, většinu předmětů učí učitelé s příslušnou kvalifikací a i naplněnost tříd, s výjimkou 7. ročníků, vytváří příznivé podmínky pro zkvalitnění školní práce.

Avšak v průběhu roku tomu bylo jinak – na II. stupni dlouhodobě chybělo pět učitelů, takže bylo nutno nepřítomné zastupovat a někdy i spojovat třídy.

I přes tyto problémy se podařilo zajistit pro žáky řadu vzdělávacích aktivit a tradičních soutěží. Návštěva Parlamentu České republiky vybranými žáky školy, účast žáků vyšších tříd na soudním přelíčení u Okresního soudu Praha-východ a úspěšný nácvik skladby s padáky pro Vsesokolský slet jsou toho příkladem. Příznivě lze hodnotit i projekt trávení volného času dětí, neboť se podařilo zapojit více než polovinu žáků do činnosti zájmových kroužků organizovaných školou či rodiči nebo do sportovních aktivit TJ Aero.

Na konci školního roku z 545 žáků školy neprospělo 7 žáků, prospěch s vyznamenáním byl zapsán 66 žákům, 11 žáků bylo potrestáno sníženou známkou z chování a 49 žákům školy byla vyslovena pochvala.

Do starobního důchodu odchází paní učitelka D. Pólová a po více než čtyřiceti letech opouští školu i manželé Vejvodovi.

Škola u kostela, zvaná také stará škola nebo pamětníky nazývaná myšárna, přestává ve školním roce 2000–2001 sloužit k vyučování jen žákům základní (nebo zvláštní) školy a jsou do ní přemístěny dvě třídy mateřské školy z budovy v Partyzánské ulici. Zvláštní škola je zde zrušena a její dvě třídy s pěti ročníky jsou přiřazeny k základní škole jako její speciální třídy, avšak v dosavadní budově zůstávají. Budou se tedy dělit o prostory s žáky mateřské školy až do roku 2009, kdy i jim budou vyhrazeny třídy v budově základní školy.

Tu navštěvuje k 1. září 573 žáků, kteří se učí ve 14 třídách na I. stupni, 9 tříd tvoří II. stupeň, dále jsou to 2 speciální třídy a 7 oddělení školní družiny. Celkem tedy 32 tříd.

Paní Z. Křížovou ve funkci zástupkyně ředitelky pro I. stupeň vystřídala Peadr. Grmelová M., ze zvláštní školy odešla učitelka paní Eva Srbová, aby vyučovala ve třídě I. A, třídní IV. C se stává studentka pedagogické fakulty slečna M. Černá a vychovatelkou ve školní družině slečna V. Miková. Z důvodu dlouhodobé nemoci končí pracovní poměr na zdejší škole učitelka matematiky a zeměpisu paní M. Procházková, k 1. dubnu i pan L. Málek, který odchází do jiného zaměstnání. Po začlenění zvláštní školy do místní základní školy pokračují ve výuce s těmito žáky paní učitelky M. Svobodová a Petra Blehová a vychovatelka paní Z. Teplá.

I nadále usiluje pedagogický kolektiv o co nejširší zapojení žáků do zájmové činnosti jako jednoho z prostředků smysluplného využívání volného času. Proto se na vedení 17 kroužků podílí i 9 učitelů. Na škole probíhá řada soutěží a mnohé z nich jsou novinkou – např. soutěž malých zpěváčků pro žáky I. stupně, recitační soutěž O Hádkovo pírkó, Malované vajíčko či bohatá účast žáků na akci uspořádané Komisí pro životní prostředí o nejdelšího a nejchytřejšího hada z hliníkových plechovek od nápojů a s hlavou z alobalu.

Úspěchy zaznamenali žáci a žákyně školy i v literární soutěži Zvířátka v Zoo, Evropa ve škole nebo v soutěži výtvarné s názvem Pohádka. Příznivých výsledků dosáhli i sportovci, o čemž svědčí dvě první místa v okresním kole stolního tenisu a halové kopané, 2. místo na florbalovém turnaji a 1. místo v Dopravní soutěži mladých cyklistů.

Při prosincové školní akademii, kdy jednotlivá vystoupení svých spolužáků úspěšně uváděli Petra Ujcová a Ondřej Černý, se opět projevila letitá nekázeň přítomných rodičů, kteří těsně po tom, kdy skončilo vystoupení jejich dítěte, přestali mít o vystoupení jiných zájem a všemožně se snažili opustit sál i ve chvíli, kdy program pokračoval.

Ve dnech 14.–16. února proběhla na škole školní inspekce, jejíž pracovníci se zaměřili na výuku matematiky, českého jazyka a angličtiny. Současně byla sledována i práce ředitelky školy. Z desetistránkové zprávy vyjímáme: „Vyučování bylo účinné ve znalostní složce, učitelky dobře používaly techniky vedoucí ke zvládnutí učiva. Vzdělávání vedly demokratickým způsobem se zřetelem k pracovnímu tempu žáků.“ V závěru zprávy byla hodnocena kvalita práce školy jako velmi dobrá.

14. května 2001 navštívil školu v doprovodu starosty města generální ředitel Boeing Česka pan Earl J. Goodby a zkušební pilot US Navytest pilot school pan John Parker. Pánové předali ředitelce školy knihy, diapozitivy o Slunci, Měsíci a Zemi s anglicky namluvenými kazetami a zeměpisné nástěnné mapy. Po besedě byly hostům předány keramické výrobky jako dar žáků školy a panem starostou pak pamětní znak našeho města.

Zápis v kronice na konci školního roku o prospěchu a chování žáků uvádí, že neprospělo 11 žáků a 12 žákům byla snížena známka z chování. Školu opouští 55 žáků, kteří splnili povinnou školní docházku a 7 žáků z nižších tříd bylo přijato ke studiu do víceletého gymnázia.

Nejvýznamnější události roku 2001–2002 byla **přítomnost prezidenta republiky pana Václava Havla ve škole** u příležitosti zahájení nového školního roku.

Průběh návštěvy popisuje ředitelka školy takto: „Pan prezident nakoukl do všech tří prvních tříd, to, aby nebylo některým žáčkům, a hlavně jejich rodičům, líto. Vyslechl u nich písničku, básničku i počítání do dvaceti, to aby se mohli pochlubit, co již všechno umí. Stěžejní částí návštěvy hlavy státu byla diskuse se žáky jedné čtvrté třídy. Třídní učitelka Mgr. Ullspergerová stačila během půlhodinky se žáky vyrobit orientační tabule se jmény, takže panu prezidentovi nedělalo problémy, aby si sám za katedrou vyvolával hlásící se žáky a odpovídal na jejich všetečné otázky. Pak se pan prezident podepsal do školní i městské kroniky a svoji návštěvu ukončil tak rychle, že jsme mu ani nestačili darovat prvotiny z literární soutěže našich žáček. Domluvili jsme se, že je pošleme poštou spolu s fotografiemi jeho přítomnosti v Odoleně Vodě.“

Do školy nastoupilo 1. září 561 žáků, tedy nepatrně méně než v loňském roce, počet tříd však zůstává stejný. V průběhu roku odešel do invalidního důchodu pan učitel S. Hluší a v důsledku dlouhodobé pracovní neschopnosti i školnice paní Z. Pálková. Od 1. února se stává nově příchozí slečna P. Juklová (Jonášová) třídní učitelkou VII. B, aby nahradila paní A. Stehnovou, která je rovněž v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Po mateřské dovolené se vrací do školy paní J. Smetanová. Paní Mgr. Srbová E. nastupuje do funkce zástupkyně ředitelky pro II. stupeň a speciální třídy. Učitelka fyziky a matematiky paní V. Lafková odchází v závěru školního roku do důchodu.

Pokračuje se v realizaci projektu Země včera, dnes a zítra a přibyl i projekt nový s názvem Škola v lese, les ve škole. Částkou 4 000 Kč, získanou za sběr starého papíru, přispěla škola na obnovu zátopy poškozené zoologické zahrady v Praze.

Vánoční a velikonoční jarmark a netradiční zápis do 1. tříd s názvem Perníková chaloupka patří mezi aktivity, jež byly veřejností i rodiči budoucích prvňáků příznivě hodnoceny. Úspěšné bylo i vystoupení dětí z naší školy, vedené pí učitelkou Z. Volhejnovou, s gymnastickými sestavami v rakouském Dornbergu na Evropském festivalu mládeže EUROGYM. Vynikajícího úspěchu dosáhl i žák 9. třídy Petr Blahna, který je trojnásobným mistrem republiky v jízdě na motorovém člunu a v červenci 2002 získal v Petrohradě titul vicemistra světa v single slalomu a titul druhého vicemistra světa v paralelním slalomu a kombinaci.

Žáky prvních tříd i odcházející deváťáky potěšily keramické pamětní medaile, žáky školní družiny zase Disco-vuřto párty na konci školního roku. Povinnou školní docházku ukončilo 60 žáků, 8 žáků nepostoupí do vyššího ročníku a 20 žáků bylo hodnoceno sníženou známkou z chování.

Novinkou, která podstatně ovlivnila chod školy ve školním roce 2002–2003, byl **přechod školy na právní subjektivitu**. To znamenalo, že škola se stala od 1. 1. 2003 samostatným právním subjektem, jenž vystupuje a jedná vlastním jménem a za své jednání nese právní odpovědnost. Tomu předcházelo zasedání rady a zastupitelstva města, které schválilo Zřizovací listinu školy a potvrdilo ve funkci stávající ředitelku. Přenesení právní zodpovědnosti na školu přineslo však s sebou značný nárůst administrativních úkonů, počínaje zápisem školy do Obchodního rejstříku, přihlášením na živnostenský a finanční úřad až po registraci školy v nejrůznějších institucích zajišťujících nezbytnou činnost pro bezpečný chod školy, včetně odběru vody, tepla a plynu.

I přes náročnost těchto úkolů plnili učitelé výchovné i vzdělávací cíle, vyplývající z plánu školy. Jedním z nich bylo dosáhnout zlepšení základních návyků žáků při vzájemné komunikaci, dalším pak, aby žáci 9. tříd převzali patronát nad žáky prvních tříd a předali jim tak při svém odchodu ze školy symbolickou štafetu pokračujících tradic školy. Mezi úspěšné akce v rámci mimoškolní činnosti patřila výroba vánočních perníkových chaloupek, které pod vedením paní učitelky Valentové zhotovila děvčata z 9. tříd a pak vystavila při vánočním jarmarku školy i aktivní účast žáků 2. tříd na dopravně bezpečnostní akci Jablko citron, kdy ve spolupráci s dopravní policií odměňovali ukázněné řidiče jablkem a obrázkem s veselým obličejem, citron a obrázek se smutným obličejem dostávali řidiči, kteří překročili dovolenou rychlost. Formou pohádky o Sněhurce a sedmi trpasličích proběhl zápis do 1. tříd a v únoru i zdařilá soutěž malých zpěváků pod názvem Zpíváme s Valentýnkou. Se zájmem o práci policie se setkali por. Mgr. D. Bušková a ppor. Bc. Krátký při besedě se žáky 2. a 3. tříd.

Na výzvu kulturní komise a komise pro životní prostředí k odchytu hliníkových housenek reagovaly jednotlivé třídy a nejtěžší hliníkovou housenku o hmotnosti 5,5 kg se podařilo „ulovit“ žákům 5. A, nejhezčí housenku chlapcům a děvčatům z 3. B.

Na konci školního roku se rozloučila se svými kolegy a kolegyněmi paní J. Mazánková a odchází do důchodu. Školu opouští i paní učitelka E. Strapková.

Zápis o prospěchu žáků na konci školního roku udává, že prospělo 469 žáků, vyznamenání pak dosáhlo 78 žáků a 7 bylo hodnoceno známkou nedostatečnou a budou tedy třídu opakovat. Oproti loňskému roku klesl počet žáků se sníženou známkou z chování na 12 a naopak vzrostl počet udělených pochval na 95.

Ministryně školství Petra Buzková sice pronesla projev k zahájení nového školního roku 2003–2004 1. září, ale školní rok začal žákům až o den později, protože učitelé 1. září stávkovali. Také učitelé zdejší školy se ke stávce připojili a v prohlášení uveřejněném v zářijovém čísle Odolenu píší: „Nedostatek financí poskytovaný školám brání jakýmkoli snahám o zlepšení. Práce pedagogů je náročná a silně podhodnocena.

Veřejnost je mylně informována o výši průměrného platu učitelů. Realita je taková, že s každým zvýšením tarifního platu klesne nenároková složka, takže výsledný plat zůstává stejný, v některých případech je i nižší. Například měsíční plat vysokoškolsky vzdělaného učitele s deseti lety praxe je 12 600 Kč hrubého. Při slíbené rozšíření platové stupnice řeší situaci jen zdánlivě, neboť objem finančních prostředků, které mají být použity, bude snížen. Je tedy patrné, že učitelům konečně došla trpělivost a rozhodli se dát najevo svůj nesouhlas s postojem již několikáté vlády při řešení problémů ve školství, ač všechny ve svém volebním programu avizovaly prioritu v oblasti vzdělávání“.

Opět je třeba zdůraznit, že zcela jinak přistupuje městský úřad v přidělování finančních prostředků na provoz a údržbu školy. O prázdninách došlo k celé řadě finančně náročných stavebních akcí a úprav školních prostor. Byla provedena celková rekonstrukce šatny ve školní družině, vymalovány třídy školní družiny, školní jídelny a dalších pěti tříd, vyměněno osvětlení v tělocvičně a proveden nátěr oken v nové budově. A tak 552 žákům, kteří v tomto školním roce zasedli do 23 učeben, bylo vytvořeno důstojné prostředí ke školní práci.

Ke zvýšení fyzické odolnosti a výkonnosti žáků je rozhodnuto zařazovat branné prvky do vyučování a využíváním prvků environmentální výchovy vytvářet příznivý vztah k přírodě.

V souvislosti s ukončením platnosti deseti i dvacetihalérových mincí posbíraly děti doma a u známých desetníky a dvacetníky, přinesly je do školy a ty pak byly odevzdány v Komerční bance. Ta za ně vyplatila 6630 Kč, za které byl zakoupen inhalátor, hračky a knihy a to vše předáno jako dar žáků naší školy primáři dětského oddělení v Brandýse nad Labem.

Aktivita učitelek školní družiny ani v letošním roce neutuchá – organizují pro děti drakiádu, návštěvu Mikuláše i první jarní táborák a vyhlašují soutěž Štrůdlování, jež je výzvou pro všechny hospodyňky, které rády pečou.

Budoucí žáky 1. tříd provází při zápisu Popelka a její pomocníci ze stejnojmenné pohádky a poslední pátek před první adventní nedělí proběhl na škole Strašidelný den. I výuka byla přizpůsobena strašidlům. Vyprávěly se strašidelné příběhy a každá třída si vybrala své nejlepší a nejzdařilejší strašidlo. V tělocvičně pak nastalo soutěžení – každé strašidlo muselo prozradit, kolik je mu let, kde žije, čím se živí a pak předvést, jak straší. „Strašidelného dne se zúčastnila spousta dětí a učitelů,“ píše Kateřina Bubeníčková z 8. A, a všichni si užili.“

V rámci protidrogové prevence se na škole konala beseda pro rodiče s pracovníkem K-centra, jež je součástí občanského sdružení SEMIAMIS. Důležité informace však vyslechlo jen 14 přítomných rodičů, což je vzhledem k aktuálnosti problému málo.

Ozdravný pobyt v přírodě žáků 4. ročníků proběhl v Černém dole v Krkonoších a tradiční akce Vuřto párty show na ukončení školního roku za vedení vychovatelek školní družiny v restauraci Domeček. Školu opustilo 56 žáků, včetně 4, kteří budou pokračovat ve studiu na víceletém gymnáziu, neprospělo 8 žáků a vedle 14 snížených známek z chování bylo vysloveno 73 pochval.

Školní rok 2004–2005 probíhal ve znamení dvou událostí, jež významně ovlivnily práci školy. Jednak to byly nové školské zákony (**1. lednem 2005 vstoupil v platnost školský zákon č. 561/2004 Sb.** o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a dále **zákon o pedagogických pracovnících**) a pak to byly oslavy 40. výročí otevření nové budovy školy a spolu s tím i 10. výročí vybudování tří nových tříd (v nástavbě nad ředitelnu, sborovnou a kanceláři).

Od 20.–24. září byla škola v rámci těchto oslav otevřená veřejnosti a kdokoliv mohl navštívit vyučovací hodinu kterékoli třídy či učitele. Uprostřed týdne se vyučovalo „naruby“, což znamenalo, že žáci v dopoledních hodinách zůstali doma a v poledne teprve nastoupili do tříd. Organizátoři oslav tak vyšli vstříc rodičům, kteří z pracovních důvodů nemohli navštívit dopolední vyučování. K tomuto jubileu školy byly vyrobeny pamětní medaile, vydáno mimořádné číslo školního časopisu a veselého kalendáře na rok 2005, vystaveny předměty, dokumentující šikovnost žáků i učitelů a otevřena **naučná stezka Naše dřeviny**. Oslavy vyvrcholily ve školení jídelně kulturním vystoupením žáků pro veřejnost i pro bývalé učitele a zaměstnance školy. Slavnostní školní ples pak důstojně ukončil tento sváteční školní týden.

Novým členem učitelského sboru se stal pan Petr Petříček, který bude vyučovat především tělesné výchově. Paní Kateřina Hlavínová, jež se vrací po mateřské dovolené, se ujímá výuky hudební výchovy.

Výchova a vzdělávání žáků v průběhu roku pokračovaly vzdělávacím programem Základní škola, nově byly zaváděny do výuky prvky **Tvořivé školy**. Ve 24 třídách se učilo 555 žáků, v odpoledních hodinách pečovaly o mladší žáky učitelky v pěti odděleních školní družiny. Výuka cizích jazyků (angličtiny a němčiny) probíhala ve 4.–9. ročníku, žáci 7.–9. ročníku mohli využít z nabídky volitelných předmětů i základy účetnictví, vedení domácnosti a v 9. třídě ještě dějepisný nebo literární seminář. V rámci ozdravně vzdělávacího pobytu odjeli žáci 4. tříd s programem Krkonošské pohádky do chaty Hájenka v Krkonoších, námět Vyčisti studánku prolínal pobyt 2. tříd v Bedřichově a výzva Na Everest! vítala účastníky lyžařského výcvikového kursu na Benecku.

Úspěchy slavilo Jarní roztančení, příznivě byl přijat Ferdou mravencem motivovaný zápis budoucích prvňáků a veřejnost ocenila vydání almanachu s názvem Škola slaví 40. výročí. S nebývalým zájmem žáků se setkala i netradiční olympiáda, jež byla rovněž součástí zářijových oslav. Za příkladnou péči o životní prostředí získala škola titul **Ekoškola roku 2005**.

Ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním střediskem Židovského muzea v Praze byly na škole v měsíci květnu vystaveny výtvarné práce z doby holocaustu s názvem **Sonin odkaz**. Barevné malby a kresby vytvořila Soňa Fischerová v době svého uvěznění v koncentračním táboře Terezín. Později byla deportována do Osvětimi, kde zemřela. Výstavu uspořádal rodák z Klíčan, pan Dr. Robert Fischl, bratranec Soni Fischerové, s cílem, „aby tak pomohl učít žáky toleranci a míru.“

Z přehledu o prospěchu a chování na konci roku vyplývá, že ze 13 žáků, kteří konali opravnou zkoušku, nepostoupí do vyšší třídy 7 žáků, 17 žáků bylo hodnoceno druhým stupněm z chování a 4 žáci stupněm třetím. Povinnou školní docházku ukončilo 59 žáků, 8 žáků z 5. a 7. tříd bylo přijato ke studiu na gymnáziu.

Již v září 2005 seznamuje ředitelka školy pí Alena Sochůrková veřejnost prostřednictvím časopisu Odo- len s novým školským zákonem, jenž určuje, že každá škola si musí vytvořit vlastní vzdělávací program, který bude vycházet z konkrétních podmínek a možností školy. Zákon posiluje individuální integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol a obsahuje i řadu změn oproti současnému stavu – např. v počtu žáků ve třídách, výuky náboženství, v oblasti právního postavení školy a školských zařízení; stanoví podmínky odkladu povinné školní docházky a novinkou je i to, že žák může opakovat jen jeden ročník na I. stupni a jeden ročník na II. stupni, pak postupuje s pětkami do vyššího ročníku. A právě vytváření vlastního vzdělávacího programu je jedním z mnoha cílů celoročního plánu školy.

Novými pedagogickými pracovníky školy jsou paní učitelky Monika Vodičková, Noor Al-Tamimi, Dana Maternová a studentka pedagogické fakulty slečna Lenka Hašková.

Škola prošla výraznou proměnou stavu a vybavení školních budov. Šatny pro žáky II. stupně byly vybudovány a v takto získaném prostoru byly zabudovány půlené šatnové skříně. Došlo i k rekonstrukci elektrorozvodny a výměně osvětlení v nové budově školy za zářivky. Proměnou prošla i školní jídelna, kde dosavadní stoly a židle nahradily čtyřmístné sety.

Aktivita školy pokračují i v letošním roce recitační soutěží O Hádkovo pírk, vánočním jarmarkem, při kterém vedle nabídky nejrůznějších výrobků s vánoční tematikou, a s cenou spíše symbolickou, nechybí sladká bábovka a dobrý čaj, návštěvou žáků I. tříd ve školní knihovně až po projektový den s názvem **Tolerance a vzájemná pomoc bližnímu**.

Projektové dny jsou jednou z nových forem vzdělávání mladých lidí. A ten z 10. května, jak sám název naznačil, má přispět k rozvoji mezilidských vztahů, vzájemné toleranci, ochotě pomáhat druhým tak, aby si i věkově rozdílné generace rozuměly. Žáci 6. ročníku proto zjišťovali vztah dětí mladšího školního věku ke starším lidem formou dotazníků, žáci 7. A při návštěvě hasičského sboru Aero Vodochody sledovali ukázky vyprošťování zraněné osoby z havarovaného auta a poskytování první pomoci, „osmáci“ absolvovali besedu s pracovníky humanitární organizace ADRA a žáci 9. B připravili hry a soutěže pro děti mateřské školy. Aby téma projektu pomoc bližnímu pochopil každý, byla v odpolední bojové hře dvojice soutěžících sestavena vždy z mladšího a staršího spolužáka. I účast školy v celostátní soutěži Dětský čin roku, podporované Ministerstvem zdravotnictví ČR, přispěla k pochopení dobra, ke vstřícnosti a lidské vzájemnosti.

Jistě dlouho zůstane nezapomenutelný zážitek v paměti dětem, které přišly v tomto roce k zápisu do I. tříd. Uvítaly je třídy proměněné v perníkové chaloupky a pohádkové postavičky Jeníčka a Mařenky.

Novinkou letošního školního roku je ustavení žákovského parlamentu, jehož prostřednictvím vznikla řada návrhů, co zlepšit či změnit ve škole. Jedním z takových podnětů žáků bylo i rozhodnutí darovat část výtěžku ze sběru papíru lidem postiženým letošními povodněmi. Na základě doporučení Obecního úřadu v Klech předala ředitelka školy 3 000 Kč jako dar našich žáků rodině, které se v době povodní narodila dce- ra. A to byl také důvod, proč byla vybrána právě tato rodina.

Školu opouští celkem 75 žáků a z 549 žáků školy je negativně hodnoceno chování u 32 žáků. S vyznamenáním prospělo 296 žáků, 237 jich prospělo a 16 žákům byla povolena opravná zkouška. Rozloučení s žáky 9. tříd proběhlo v závodním klubu.

Školní rok 2006–2007 byl zahájen v pondělí 4. září projevem ředitelky školy, která uvítala přítomné žáky, pedagogické pracovníky i novou učitelku paní Boženu Vintrovou.

I v tomto školním roce neustávaly stavební úpravy interiéru školy. O prázdninách pokračovaly práce spojené s odstraňováním závad na vodovodních a elektrických rozvodech. Kovové díly šaten žáků I. stupně byly nahrazeny půlenými skříňkami, ve dvou třídách se mění staré židle a lavice za nové, schodiště, šatny i vstupní hala jsou obloženy novými dlaždicemi a ve školní jídelně je instalován pult a chladicí vitríny na zeleninové saláty.

Školu v letošním roce navštěvuje 518 žáků. Žáci I. stupně se učí ve 12 třídách, v 9 třídách žáci stupně II. a 2 třídy slouží žákům praktických tříd. Počet tříd je navýšen ještě o 5 oddělení školní družiny. Žáci a žákyně ze 7.–9. třídy si mohou zvolit v rámci povinně volitelných předmětů informatiku, základy účetnictví, vedení domácnosti, sportovní výchovu, umělecké činnosti nebo konverzaci v ruském či německém jazyce.

Plán školy obsahuje řadu činností, jež obohatí v průběhu školního roku výuku žáků. Patří mezi ně projekty s názvem Středověké město, vyhlášený časopisem Pastelka, jenž má účastníkům této hry přiblížit z různých pohledů především dobu vlády Karla IV. a projekt označený prostým slovem Voda, kdy během celého roku plní žáci školy různé úkoly, které souvisí s vodou. Zjišťovali, odkud se voda ve vodovodní síti u nás bere, kolik vody ve škole spotřebujeme a jestli s ní neplýtváme. Škola se stala rovněž spolupřátelkou vzdělávacího projektu Král fotografie 2007, který pomáhá objevovat fotografické talenty mezi žáky 8.–9. tříd. Již třetím rokem pokračuje zapojení školy do sítě Tvořivých škol. Základem Tvořivé školy je činnostní učení. Vyučuje se názorně, za pomoci vhodných didaktických pomůcek, prožíváním a zapojením všech smyslů se tak žák stává aktivním účastníkem vyučování.

Škola se v měsíci listopadu přihlásila do celostátního projektu s názvem **Člověk v tísní**. Žáci 9. tříd navštívili v prostorách pražské Novoměstské radnice výstavu Příběhy bezpráví, zachycující životní osudy osob postižených komunistickým režimem. Další den pak zhlédli film Případ Dr. Horákové a besedovali s pamětníkem té doby, jenž jim i na dalších případech dokumentoval tragedie lidí pronásledovaných z politických důvodů.

Ani činorodost vychovatelek školní družiny – paní Jany Řezáčové, paní Jaroslavy Valentové, paní Marcelly Mazurové, paní Hany Smolíkové a paní Zuzany Teplé – neustává. V říjnu organizují soutěž MISS – AE-ROBIC, v prosinci mikulášskou nadílku v Santa Marii, v březnu dětský karneval a v červnu v maskách indiánů celodenní výlet do jižních Čech. Tam navštívili indiánskou vesnici v Jaroticích, rodný dům Mikoláše Alše, výstavu loutek Matěje Kopeckého v Miroticích i vodní zámek Blatná.

V pátek 19. ledna se opět otevřela pomyslná brána základní školy, aby do ní vstoupili noví žáci, budoucí prvňáčci. Už ve vestibulu školy uvítaly děti i jejich rodiče veselé obrázky nejrůznějších druhů zvířat. Pak se děti ujali „kočky a kocouři“, namaskované žákyně a žáci osmých tříd, kteří je provázeli po celou dobu zápisu.

Tradiční výcvikový lyžařský kurs pod heslem Po stopách Šárky Záhrobské proběhl s účastníky z osmých a devátých tříd bez problémů, „ale ve druhém kursu se sedmičkami,“ stěžuje si vedoucí kursu paní učitelka Vladka Provazníková, „jsme řešili problémy bezmála dvacet čtyři hodin denně. Řada dětí, i přes naše domluvy a přes rady člena horské služby, se kterým měli přednášku, nedovedla respektovat základní pravidla bezpečnosti na sjezdovce. A chování na chatě? Správce si oddychl, když jsme odjížděli. A hodně pak zamrzí, když si rodiče nedovedou své děti včas u autobusu vyzvednout a my po týdnu náročné práce musíme znovu čekat, telefonovat a čekat.“

Školní rada pracovala v tomto roce ve složení: předsedkyně Mgr. Jana Smetanová, členové paní Eva Odehnalová, PhDr. Miroslava Měchurová, MUDr. Petra Fürstová, Mgr. Hana Kněžová a paní Jana Fialková. Na svých jednáních schválila Řád školy, Klasifikační řád, Výroční zprávu o činnosti školy Odolena Voda a projednala i inspekční zprávu.

V závěru školního roku odchází ze školy 77 žáků, kteří splnili povinnou školní docházku a 10 žáků z nižších tříd bude pokračovat ve studiu na šestiletých a osmiletých gymnáziích.

S vyznamenáním prospělo 281 žáků, z 16 žáků, kterým byla povolena opravná zkouška, jich 12 zkoušku vykonalo, 4 žáci byli neúspěšní, takže budou třídu opakovat. Pochvala byla vyslovena 128 žákům, 59 žákům byla vyslovena napomenutí, důtky třídního učitele nebo ředitelky školy a z tohoto počtu byla 21 žákům snížena známka z chování.

Již od září školního roku 2007–2008 zahájila škola vyučování podle vlastního, „na míru ušitého“ vzdělávacího programu. Celý projekt se nazývá **Člověk přírodě – příroda člověku** a zavádí se v tomto školním roce do 1. a 6. ročníků. Ředitelka školy jej přiblížila veřejnosti následujícími slovy: „Tento školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu, který se konečně nesoustřeďuje na kvantitu vědomostí, ale na tzv. klíčové kompetence. Jedná se o soubory aktivit a vypěstovaných dovedností, které umožňují žákovi plnohodnotně zařadit do společnosti. Měla-li bych uvést příklad, tak postaru byla důležitá informace, dnes je to cesta k informaci a kreativní přístup k řešení problému.“

Na přípravě tohoto programu se již v předchozím roce podíleli všichni pedagogové, mnohé pomůcky, nutné k proměně stylu výuky, si vyrobili a vyrábějí sami, kopírují, tisknou a využívají internet. Přínosem jsou i nové, technicky dokonalejší pomůcky, např. interaktivní tabule, dataprojektory i moderní a výkonné počítače v učebně informatiky.

V duchu tohoto projektu uspořádal žakovský parlament dvě akce. Tou první byla odborná exkurze vybraných zástupců školy na dáblickou skládku, jejímž cílem bylo seznámit účastníky s moderními technologiemi zpracování recyklovatelného odpadu a motivovat žáky k nutnosti třídit odpad. V dubnu pak byl žá-

kovský parlament organizátorem výstavy v rodném domku Vítězslava Háška s názvem **Nebudme lhostejní!** Na ní byly vystaveny sice různé práce žáků – výkresy, komiksy, fotografie, prezentace na počítači – ale vyjadřovaly jednu společnou myšlenku: Nebudme lhostejní k přírodě, k lidem, ke svému okolí! I v praktických třídách se k tomuto tématu vrátili u příležitosti Dne Země. Celodenní projekt s názvem Den s odpady probíhal formou her, tříděním odpadů, sledováním krátké projekce, luštěním křížovek a tajenek s tematikou péče o životní prostředí. A následující dny došlo také i na úklid Malého háje.

Několikaleté aktivní zapojení učitelů do Tvořivé školy, která je založena na činnostním učení, to je na rozvíjení samostatné činnosti žáků, dává učitelům školy právo, aby s touto metodou seznamovali druhé. A tak v dubnu proběhla ve třídě 3. C ukázková hodina angličtiny pod vedením pí učitelky Ullspergerové, ve třídě 3. A pak za řízení paní učitelky Černé sledovali přítomní pedagogové vyučování matematiky. Seznámit se s touto metodou přijeli učitelé ze školy z Panenských Břežan, Úžic, Veltrus i z Kralup nad Vltavou.

Tradiční zápis do 1. třídy se odehrál v pohádkovém lese Řáholci. Děti v něm pomáhaly Cipískovi zavázat tkaničku, Mance spočítat a navléknout korále a Rumcajsovi vystříhnout botičku.

Škola se reprezentuje na veřejnosti i dalšími akcemi – nabídkou předvánočního jarmarku, koledami a soutěžní výstavou netradičních vánočních stromků, výtvarnými kurzy pro dospělé i děti, prvním koncertem dětského pěveckého sboru Vodolánek a karnevalem. Úspěšně se rozvíjela i spolupráce školy s oddílem orientačního běhu TJ Aero Odolena Voda, který uspořádal pro žáky čtvrtých a pátých tříd závod, aby je získal pro tento druh sportu.

Již druhým rokem pokračoval pro žáky 9. tříd projekt Člověk v tísní s názvem **Příběhy bezpráví**, tentokrát na motivy povídky Šťěstí z prostředí komunistického kriminálu. Se značným zájmem proběhlo setkání s profesionálními spisovateli paní Janou Divišovou a panem Otakarem Chaloupkou, díky nimž si žáci mohli vytvořit představu o práci spisovatele i o jeho poslání ve společnosti. Všemi školáky vítanou činností byla možnost vyzkoušet si 28. března v rámci akce **Škola hrou** roli učitelů. Během dopoledne téměř sedmdesát starších žáků vystřídal učitelky I. stupně, aby zaměstnali děti 1.–5. tříd soutěžemi, kvízy a otázkami, které si předem připravili. Někteří zadali i testy a mnozí i jednoduché písemné práce, které pak vyhodnotili.

Rozloučení s 60 odcházejícími žáky proběhlo tradičně v závodním klubu Aero. Ze 448 žáků školy prospělo 202 žáků, s vyznamenáním 281 a neprospělo 5 žáků. Oproti 37 žákům, jejichž chování bylo ohodnoceno napomenutími a důtkami třídních učitelů i ředitelky školy, byla pochvala vyslovena 150 žákům.

Během školního roku odešla do důchodu paní Božena Marcolová, dlouholetá kuchařka ve školní kuchyni a paní Marta Helíková, která jako školnice i uklízečka dbala od poloviny šedesátých let minulého století o pořádek a čistotu ve škole.

Školní rok 2008–2009 byl zahájen v pondělí 1. září. Žáky první tříd přivítala starostka obce paní Eva Odehnalová. Počet tříd – 24 – zůstal stejný jako v předchozím roce.

Během prázdnin byla opravena a přestavěna pracovna fyziky a instalovány dvě nové interaktivní tabule i spořivá světla v dílně a tělocvičně. V důsledku havárie vody je provedena první část rekonstrukce elektrických rozvodů, nově vymalovány vodou poškozené třídy i chodby a vyměněn porouchaný signální rozvodný systém související se zvoněním. V průběhu roku byly rekonstruovány prostory ve 3. patře hlavní budovy a vznikly tak dvě učebny pro žáky praktických tříd.

Na základě nařízení České školní inspekce, která neuznala platnost výjimky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy týkající se zkrácení přestávek a trvala na úpravě přestávek tak, aby žádná z nich nebyla jen pětiminutová, začíná ranní vyučování o deset minut dříve, než tomu bylo v předchozích letech.

Se zajímavým nápadem, který by se mohl stát v příštích letech příkladem k následování, přišla pí učitelka Provažníková, která zorganizovala v prvním týdnu nového školního roku dvoudenní pobyt svých nových žáků v kempu Jesenice s cílem, aby se navzájem poznali – žáci i učitelka. V měsíci říjnu zaznamenala úspěch akce školní družiny s názvem štrúdlování, v listopadu pak proběhl další ročník recitační soutěže O Hádkovo pírkó. Ve stejném měsíci se seznámili žáci 9. tříd s novým příběhem projektu Příběhy bezpráví, tentokrát s životními osudy komunistickým režimem pronásledovaného pilota RAF Josefa Brykse. Žáci 3. tříd, kteří navštěvují školní družinu, podnikli v předvánočním období výlet do zasněžené Poniklé v Krkonoších, kde navštívili výrobu vánočních ozdob a sami si tam zhotovili na vánoční stromeček hvězdičky.

Škola žila také sportem. Těsně před Vánoci se zájemci o sportovní dění z řad žáků setkali na besedě s držiteli stříbrných medailí z Letních olympijských her 2008 v Pekingu, s kanoisty Jaroslavem Volfem a Ondřejem Štěpánkem. Děti vyrobený model kanoe byl olympionikům odměnou za zajímavé vypravování. Novinkou, která zpestřila školní rok, se stal I. ročník velikonocního běhu s názvem **Doběhni si pro zajíce**. Každý, kdo doběhl ze šatny do třetího patra, získal zajíce, ten však byl z čokolády. Na konci května dosáhli sportovních úspěchů reprezentanti školy, kteří se zúčastnili atletických závodů o Pohár Českého rozhlasu, kdy družstvo starších dívek získalo 2. místo a družstvo mladších chlapců místo 3. Mezi sportovní aktivity školy patřilo také třetí kolo míčového trojboje ve florbalu i účast na plaveckých závodech organizovaných Domem dětí a mládeže v Čelákovících.

Letos byl také poprvé zorganizován pro žáky 6. tříd jazykově – sportovní kurz pod názvem Oxford, Stratford, Tipperary – to už pro nás není tajemné zaříkadlo, v němž se nejen pilně bádalo, prohlubovalo, rozšiřovalo a dávalo do souvislosti učivo českého a anglického jazyka, ale i sportovalo.

V rámci vzdělávacího programu, který probíhá na škole již druhým rokem, navštívili žáci 6. tříd Muzeum hlavního města Prahy. Při první dějepisné exkurzi se seznamovali s archeologií, druhá se jmenovala Oděv našich předků. A aby si přiblížili dobu, v níž naši předkové žili, pracovali a vyráběli si vše potřebné, tak si i sami vyzkoušeli spřádání vlny a tkaní na stavu.

K zvýšení zájmu o život kolem nás slouží projekty, ve kterých se děti po celý rok věnují určitému tématu, shromažďují o něm informace a nakonec jej prezentují formou závěrečné práce. V letošním roce to bylo

pro žáky I. stupně téma Zvířata, pro žáky II. stupně téma s názvem Poznejte turistické památky ve vašem okolí. Rozmanitost příspěvků o zvířatech byla obdivuhodná, rovněž i žáky vytvořené a pak na chodbách školy prezentované pověsti zasluhují nejvyššího ocenění.

Potěšitelnou zprávou je, že učitelka naší školy, paní Jana Smetanová, patří mezi vítěze regionálního kola soutěže Zlatý Ámos, což je anketa žáků o nejoblíbenějšího učitele. Přínosem pro další vzdělávání učitelů byl poznávací zájezd pedagogických pracovníků a zaměstnanců školy do Londýna. V závěru školního roku odchází do důchodu paní Milena Svobodová, která působila řadu let jako učitelka ve speciálních třídách.

Na konci II. pololetí ze 491 žáků prospělo 215, 274 dokonce s vyznamenáním a opravnou zkoušku nevykonali 2 žáci. Zatímco 53 žáků bylo hodnoceno různými stupni kázeňských trestů – od napomenutí až po snížené známky z chování – 104 žákům byla udělena pochvala.

Školu opustilo v rámci rozmisťovacího a přijímacího řízení celkem 54 žáků. Z tohoto počtu šest žáků přechází na osmileté gymnázium z 5. ročníku, 1 žákyně byla přijata na šestileté gymnázium. 3 žáci vyšli z praktické třídy a jsou přijati do učiliště.

Na začátku školního roku 2009–2010 se přestěhovali žáci dvou speciálních tříd, kteří dosud navštěvovali školu u kostela, do nově zrekonstruovaných prostor ve 3. patře hlavní budovy, a tak **stará škola u kostela přestala po 145 letech sloužit žákům základní (zvláštní) školy a stává se školou mateřskou**. Funkci školníka převzal od paní E. Duškové pan V. Pálka.

Vyučování v 1.–3. a 6.–8. ročnících probíhá podle vzdělávacího programu Člověk přírodě, příroda člověku, v ostatních třídách podle programu základní školy a žáci speciálních tříd plní osnovy zvláštní školy.

Učitelé, kteří v rámci dalšího vzdělávání podnikli o prázdninách výlet do severských zemí, se zapojují do projektu financovaného Evropskou unií s názvem Potřeby učitelů a žáků a inkluze, který je zaměřen na rozšíření kompenzačních aktivit pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, či na vzdělávání učitelů k dané problematice.

Bohatá je nabídka povinně volitelných předmětů pro žáky 7.–9. ročníků. Vedle nejvíce navštěvované informatiky mohou volit nejen sportovní činnosti, domácí nauky, výuku německého a ruského jazyka, ale i nově vytvořené semináře a to literárně jazykový a seminář světových dějin a literatury.

K zápisu do 1. tříd se dostavil dosud největší počet dětí – 99. I když některým byla odložena docházka ze zdravotních důvodů, stane se 78 těchto dětí novými žáky naší školy.

Sportovní aktivity pokračují 2. ročníkem Doběhni si pro zajíce, lyžařským výcvikovým kurzem na Be-necku, plaveckým výcvikem žáků 2. a 3. tříd a vodolským vícebojem, který vyvrcholil posledním kolem – turnajem ve florbalu ve sportovní hale.

Zpívání s Valentýnkou dospělo již do 10. ročníku, řadu vystoupení absolvoval pěvecký sbor Vodolánek, školní kola olympiády z českého jazyka, dějepisu, přírodopisu chemie, fyziky i matematická soutěž Klokán a Pythagoriáda umožnila žákům prokázat jejich vědomosti i v okresním kole.

Po vzoru zahraničních agentur, jak čteme v 5. čísle ročníku 2010 časopisu Odolen, proběhla v klubu Aero volba Miss naší školy, kdy účastnice byly komisí hodnoceny nejen podle vzhledu a oblečení, ale musely prokázat i svůj intelekt. Se zájmem vyslechli žáci II. stupně vyprávění paní Aleny Polanecké, pracovnice humanistického centra Narovinu, o tom, jak zajišťují pomoc dětem v jednom z největších slumů Afriky, keňské Ki-beře. Přednáška byla doplněna zajímavou prezentací a fotodokumentací na téma Afrika nevědníma očima.

Ozdravný pobyt žáků 6. tříd přiblížil dětem angličtinu pomocí her, testů a křížovek a nechybělo při něm ani sportovní zápolení, a ani výlety do okolí. Vychovatelky ze školní družiny zorganizovaly na podzim Dra-kiádu, pak následovala Čertovská diskotéka, v únoru 4. ročník dětského karnevalu, tentokrát pod názvem Princezny, vodníci, berušky a klauni na jedné lodi, s dětmi pak jaro přivítaly oslavou Velikonoc a úklidem Malého háje a závěr školního roku patřil tradiční Disco-vuřto párty.

Celoroční práce školního parlamentu vyvrcholila závěrečným výletem 40 žáků 4.–9. ročníku do IQ parku Liberec. Akce byla hrazena městským úřadem jako odměna za plakáty vytvořené dětmi, které zvaly občany města u příležitosti Dne Země k úklidu Malého háje.

Se 72 žáky, kteří odchází z naší školy, protože splnili povinnou školní docházku nebo byli přijati ke studiu na šestiletá či osmiletá gymnázia, se rozloučila ředitelka školy i učitelé. Kázeňskými opatřeními bylo potrestáno 55 žáků, 123 byla udělena pochvala. Z celkového počtu 503 žáků školy jich prospělo 215, s vyznamenáním 280 a 8 žáků nevykonalo úspěšně opravnou zkoušku, takže budou v příštím školním roce třídu opakovat.

Ve školním roce 2010–11 navštěvuje základní školu 495 žáků, z nichž 288 jsou žáci I. stupně, 190 žáci II. stupně a 17 žáků navštěvuje 2 speciální praktické třídy. Nově příchozí učitelkou je ing. B. Dostálová. Již od počátku letních prázdnin byly prováděny různé stavební úpravy a rekonstrukce tak, aby byly hotovy do zahájení nového školního roku a nenarušovaly vyučování, jak se často v předchozích letech stávalo. Byl dokončen rozvod telefonu a internetu po škole, zřízena z bývalého bytu druhá sborovna, proměnu zaznamenala i cvičná kuchyňka, vyměněny rozvody vody ve třídách staré budovy, vymalována školním kuchyně, skladovací prostory i některé třídy a chodby.

V tomto roce pokračovaly nejen tradiční akce organizované vychovatelkami školní družiny, ale nové programy (první družinové dýňování, Policista, můj kamarád, jeho práce a pomoc, Setkání se sklářem, tvořivé dílny) i celoškolní projekty ekologické a přírodopisné (Příroda okolí Odoleny Vody, Orientace v přírodě), dějepisné (Příběhy bezpráví, přednáška v místním kostele), jazykový kurz spojený s ozdravným pobytem v přírodě, plavecký výcvik, návštěva divadel v rámci Klubu mladých diváků a řada dalších. Nejvýznamnější však byly projekty **Šablony, Krokus, Celé Česko čte dětem a Afrika**.

Od září je škola zapojena do projektu s názvem **Šablony**, financovaného Evropskou unií a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci přijatého projektu „Individualizace a inovace pro kvalitní výuku“ je škole přidělena částka 2 400 000 Kč. Pro zkvalitnění čtenářských návyků byly 2., 3. a 4. třídy roz-

děleny na dvě skupiny a rozšířeno tak vyučování čtenářské gramotnosti o 1 hodinu týdně. I výuka angličtiny ve 4. a 5. ročníku byla obohacena dělením na menší skupiny a přidána 1 hodina matematiky ve 4. ročníku, 6. B a ve třídě 7. A využita k důkladnějšímu procvičování učiva. Učitelé se aktivně podíleli na výrobě výukových materiálů, které budou k dispozici i ostatním učitelům a školám. Uvedená finanční částka umožnila také realizovat program prevence rizikového chování pro žáky II. stupně, absolvovat dvěma učitelkám jazykový kurs v zahraničí a vybavit školu novými technickými pomůckami, které nebylo možno z běžného rozpočtu uhradit. Zmíněný projekt bude pokračovat i v příštím školním roce.

V říjnu se škola zařadila mezi účastníky mezinárodního projektu **Krokus**, který je určen žákům II. stupně a organizuje ho irská skupina HETI. Cílem je přiblížit dětem základních škol život Židů. Na školním pozemku proto žáci vysázeli žluté krokusy ve tvaru Davidovy hvězdy, které jsou připomínkou 1,5 miliónu nevinných židovských dětí, jež zahynuly během holocaustu. V průběhu roku pak probíhala řada akcí k naplnění tohoto cíle. V hodinách výtvarné výchovy děti obkreslily své ruce, jejich zobrazení pak spojily v dlouhé řetězce a těmi vyzdobily školní chodbu. Žáci 9. tříd, kteří navštěvovali jazykově – historický seminář, si pro mladší spolužáky připravili projekty o životě Židů za II. světové války. Mezinárodní den památky obětí holocaustu připomněli učitelé v hodinách dějepisu i českého jazyka.

Žáci 6.–7. ročníku pak zhlédli film o smutném dětství Anny Frankové a žáci 8.–9. třídy sledovali osud Hedy Blochové ve snímku režisérky Heleny Třeštíkové.

Škola se zapojila i do aktivity pojmenované **Celé Česko čte dětem**. Akce probíhala první červnový týden, který byl celý pojat jako svátek dětí a literatury a učiteli koncipován tak, aby dětem dokázali, že čtení je vlastně radost, potěšení a boj proti nudě. Hodiny českého jazyka začínaly obvykle čtením paní učitelky pro žáky, pak si navzájem představovali knihy, které čtou, hádali názvy knih či jejich autorů a určovali, z které knihy předčítané úryvky jsou. K nim pak vytvářeli ilustrace, jež vystavili ve třídách i na chodbách školy. Na Den otevřených dveří přišli dětem číst i někteří rodiče. Vyvrcholením svátku čtení byla návštěva pana Antonína Kočího, který pracuje s knihami denně a čtení se stalo jeho povoláním a koníčkem zároveň.

Celoškolní akcí byl i projekt **Afrika**, který se setkal u žáků se značným zájmem a ti tak při jeho realizaci získávali nejen řadu nových znalostí o životě lidí na tomto kontinentu, ale své poznatky získané dalším studiem předávali formou referátů ostatním spolužákům. Překvapující bylo i to, s jakým nadšením vyráběli pomůcky a dárky pro africké děti.

Žáci a žákyně 9. třídy se zapojili do charitativní sbírky konané u příležitosti Dne světového boje proti AIDS a prodávali v ulicích našeho města červenou stužku, obecně známý symbol boje proti AIDS. Výtěžek – 1 680 Kč – byl předán organizátorům činnosti azylového Domu světla.

Sportovní úspěchy zaznamenali reprezentanti školy v okresním kole fotbalového MC Donald Cupu i obě družstva v okresním kole Preventan cupu ve vybíjené. Nejúspěšnější však byli volejbalisté, kteří se stali vítězi republikového finále.

Na konci tohoto školního roku se rozloučilo s naší školou 50 žáků, z nichž bylo 43 žáků z 9. tříd, 5 žáků ze speciální třídy a 2 žáci z nižších tříd budou plnit povinnou školní docházku na osmiletém gymnáziu. Napomenutím, třídními a ředitelskými důtkami i sníženými známkami z chování bylo potrestáno 57 žáků, 118 byla vyslovena pochvala. S vyznamenáním prospělo 298 žáků, prospělo 190 a 7 žáků neprospělo.

I když byl již nový školní rok **2011–2012** zahájen 3. září tradičním, důstojným způsobem, slavnostní okamžiky prožívala škola i veřejnost našeho města v týdnu od 14.–18. listopadu u příležitosti 70. výročí výstavby nejstarší části školního komplexu, tehdejší měšťanské školy. Na každý den uvedeného týdne si připravily děti pestrou škálu sportovních a vědomostních soutěží. Ve středu mohli vyučování navštívit rodiče, příbuzní i přátelé školy a v pátek 18. listopadu se naplnily prostory této budovy nejen obyvateli města a přiškolených obcí, ale i bývalými a současnými žáky i učiteli. Slavnostní projev ředitelky vystřídala prezentace z historie školy, při níž účastníci této vzpomínkové akce sledovali proměnu školy, postupné zvětšování školních prostor a vybavování jednotlivých učeben moderním nábytkem i technikou.

Školu v tomto roce navštěvuje 507 žáků. Na výchově a vzdělání se podílí 32 učitelů 5 vychovatelek a 1 asistent pedagoga. Během roku byl počet pedagogických pracovníků zvýšen o další vychovatelku a 2 speciální pedagogy. Novými členy učitelského sboru a třídními učitelkami na I. stupni se stávají paní Skýpálová J. a paní Míčková Š. O pořádek i čistotu v budovách a administrativu dbá 8 provozních zaměstnanců, včetně školníka a sekretářky. Kvalitní stravování ve školní jídelně zajišťuje s vedoucí školní jídelny ještě 5 kuchařek.

V rámci volitelných a nepovinných předmětů je nejvíce navštěvovaná výuka informatiky, o druhé místo se počtem zájemců dělí domácí nauky a konverzace v anglickém jazyce. Na škole pracuje 7 zájmových kroužků se zaměřením na sportovní, taneční a výtvarné aktivity.

Žáci školy se podílejí i na akcích města. Byli aktivními účastníky Dětského dne, Jarního roztančení, pochodu Vodolská kapka i úklidu Malého háje, vyhlášeného komisí pro životní prostředí. Ve vědomostních soutěžích byli nejúspěšnější ziskem 3. místa v okresním kole dějepisné olympiády, ve sportovních soutěžích zvítězili v okresním kole Mc. Donalds 'Cupu a třetí místa vybojovali ve finále plážového volejbalu i ve vybíjené.

Vzdělávací program Člověk přírodě, příroda člověku pokračuje i v tomto roce podobně jako realizace projektu EU Individualizace a inovace pro kvalitní výuku. V rámci Tvořivé školy, do níž je škola zapojena, se učí na I. stupni genetickou metodou, která spočívá v hláskování slov. K podpoře zdravé výživy přispěl Jablíčkový den, život v jiných zemích poznávali mladší žáci při plnění úkolů projektu Cesta do Keni za holčičkou Latifou. Ekologický projekt pro starší žáky měl název Příroda, člověk a odpady. Žáci zhlédli v několika představeních program Dravci, sovy a člověk z cyklu Zábavné ekoprogramy s živými zvířaty, doplněné poutavým vyprávěním a letovými ukázkami dravců. Oblíbenou akcí se stalo Zamykání a Odemykání lesa i výroba domečků pro zimující hmyz, které byly rozmístěny ve školní zahradě.

Již v loňském roce navázala škola součinnost s humanistickým centrem NAROVINU, jež se zaměřuje na zlepšení vzdělání, zdravotní péče a celkové životní úrovně v Africe. Jeho prostřednictvím se rozvinula spolupráce mezi školou v Odoleně Vodě a školou Bella Rehabilitation Center/School v Nairobi. V hodinách anglického jazyka četly děti dopisy kamarádů z uvedené školy a jako pomoc jejím žákům zorganizovaly sběr papíru, jehož výtěžek (cca 2 000 Kč) byl prostřednictvím humanistického centra použit na nákup zařízení a pomůcek pro nairobskou školu.

Druhým rokem se také úspěšně rozvíjí i spolupráce školy s neziskovou organizací Magdaléna, která realizuje program primární prevence. Jeho cílem je podporovat zdravý životní styl bez drog. Obsahuje 12 lekcí, jež jsou zaměřeny na prevenci rizikového chování. Žáci se tak pomocí zajímavých informací a interaktivních her seznamují s tématy orientovanými na vztahy ve třídě i ve společnosti a na hodnoty, které ovlivňují rozhodování člověka.

Díky žákům 9. tříd se škola opět zapojila do charitativní sbírky pro azylový Dům světla i do sbírky Ligy proti rakovině. Žáci nejvyšších tříd se při návštěvě Domu světla zúčastnili besedy s lektorem o problematice HIV/AIDS.

Městský úřad Odolena Voda v souladu se školskou legislativou, a to dle zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání vyhlásil konkurz na pracovní pozici ředitelka školy. Na základě výsledků konkursního řízení a usnesení Rady města Odolena Voda č. 8/2012 ze dne 28. května 2012 jmenovala starostka města Ing. Dita Výborová od 1. 8. 2012 ředitelkou školy paní **Mgr. Ivanu Ullmannovou**.

Nově zvolená školská rada, kterou tvoří předseda pan Bc. Karel Philipp a členy jsou paní Bartošková Jana, Mgr. Alena Derková, Mgr. Renáta Kynclová, paní Andrea Matviaková a paní Pavlína Špičková, se sešla v tomto školním roce třikrát. Při posledním zasedání 13. 6. projednala návrh rozšířit počet tříd nástavbou nad tělocvičnou a úpravou prostor uvnitř školy. Souhlasila také s názorem nové ředitelky školy Mgr. Ullmannové založit na místní základní škole SRPŠ. Dále se školská rada dohodla na větší otevřenosti vůči rodičům tak, aby byli rodiče, zvolení jako zástupci tříd, zvaní na zasedání školské rady. Zároveň doporučila seznámit s těmito závěry rodiče na třídních schůzkách.

Školu opustilo koncem školního roku z 9. tříd 116 žáků a z 5. ročníků 3 žáci, kteří byli přijati do osmiletého gymnázia. Přehled o prospěchu a chování žáků ve výroční zprávě školy, a ani ve školní kronice uveden není.

Prostřednictvím časopisu Odolen (7–8/2012) poděkovali členové pedagogického sboru a zaměstnanci školy odcházející ředitelce Mgr. Aleně Sochůrkové za náročnou a záslužnou práci, již vykonávala dlouhých šestnáct let ve funkci ředitelky a popřáli jí zdraví a úspěchy v osobním i pracovním životě.

Podle zápisů ve výroční zprávě školy plnilo povinnou školní docházku ve školním roce **2012–13** 330 žáků I. stupně, kteří se učí ve 14 třídách, v 8 třídách 166 žáků II. stupně a 13 žáků ve 2 speciálních třídách. Počet pedagogických pracovníků se během roku zvýšil ze 40 na 42. Od září učí na zdejší škole nové učitelky a to paní Kovaříková T. jako třídní III. C a ve třídě IV. B paní Švarcová Z.

Vzdělávání žáků pokračuje vlastním programem Člověk přírodě, příroda člověku. Projekt EU Individualizace a inovace pro kvalitní výuku, do kterého byli od školního roku 2010–11 učitelé zapojeni, skončil 28. února. Jeho přínosem bylo zkvalitnění a zefektivnění výuky.

Na I. i na II. stupni pracují děti v jednotlivých hodinách nebo předmětech na celé řadě projektů a aktivní jsou i v jednotlivých soutěžích.

Úspěšně proběhl projektový den s názvem Ohrožená zvířata, který byl určen žákům I. stupně, starší žáci plnili úkoly v rámci tématu Zdraví lidé – zdravá planeta propojený s mezinárodním Dnem Země. Žáci 6. A se zapojili do akce vyhlášené ministerstvem zemědělství u příležitosti Světového dne vody, žáci 7. a 9. ročníků plnili programy ekocentra Koniklec. Již druhým rokem se škola účastní recyklačního projektu Recyklohraní a to sběrem vybitých baterií a starých elektrospotřebičů. Celoškolní sběr plastových víček z PET lahví byl nejen ekologicky prospěšný, ale byl i příspěvkem na léčbu nemocné Lucinky a k částečné úhradě biologické léčby Aničky.

Od listopadu se škola zapojila do mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola, jehož cílem je dosáhnout aktivního podílu žáků na snižování ekologického dopadu školy, na zlepšování životního prostředí ve škole i v jejím okolí. Tuto činnost řídí Ekotým, složený z žáků školy a pedagogů. Na Světový den vody vyhlásil akci Přijďte v modrém, která upozorňovala žáky na důležitost vody a její nerovnoměrné rozložení na Zemi, podobně i ke Dni Země byl iniciátorem ekologického soutěžního odpoledne pro děti a prezentace žáků z projektového dne pro rodiče.

Žáci a žákyně 5. tříd se zúčastnili elektronického výukového kurzu o zdravém životním stylu Hravě žij zdravě, jehož záměrem je pomoci dětem zkvalitnit jídelníček a zařadit do jejich života více pohybové aktivity.

Prostřednictvím projektu na podporu spolupráce evropských zemí **eTwinning**, jež poskytuje virtuální prostředí pro vyhledávání škol v Evropě a nástroje pro součinnost mezi nimi, navázala škola spolupráci se školou v Polsku. Jeho cílem je využitím informačních a komunikačních technologií představit svoji školu a svoji zemi partnerským školám.

Poradenské služby ve škole zajišťuje Školní poradenský tým, který tvoří výchovný poradce, školní metodik prevence a v tomto roce doplněný i o školní psycholožku. Externí pracovníci z obecně prospěšné organizace Magdalena pokračovali v řízení seminářů primární prevence rizikového chování pro žáky 7.–9. tříd a v 6. třídách vedli adaptační kurz se zaměřením na formování kolektivu. Žákům ze sociálně znevýhodněných rodin byla přidělena asistentka, která se s nimi scházela každé odpoledne, psala s nimi úkoly a připravovala je na další školní den.

Na škole proběhlo jednak testování žáků 5. a 9. ročníků (v národním testování ČŠI NIQES) a to v anglickém jazyce, matematice a českém jazyce a zároveň i testování žáků 5. ročníků v rámci projektu Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj. Žáci 5. ročníků dosáhli v matematice úspěšnosti 52,38 %, v jazyce anglickém 75,86 % a v českém jazyce 71,61 %. Nejlepší výsledky měli žáci 9. ročníků v českém jazyce se 73,53 % úspěšnosti, anglický jazyka zvládli na 67,29 % a v matematice dosáhli jen 48,88 %.

Tradiční účast žáků školy ve vědomostních soutěžích a sportovních utkáních doplnila v letošním roce řada akcí, které se na škole uskutečnily poprvé. Třída V. A navázala spolupráci s místní mateřskou školou, s oddělením Kuřátek. Při prvním společném setkání vytvořily děti z MŠ a ZŠ dvojice a na dalších akcích pak společně plnily úkoly, ať to bylo při pohybových dnech, čtení před spaním nebo účasti při rozdávání vysvědčení. Děti z MŠ se tak zbavovaly obavy z nástupu do 1. třídy, žákům ZŠ vzrostlo zdravé sebevědomí. A rodiče budoucích školáků se sešli na Dnu otevřených dveří, aby se seznámili se školním prostředím i se vzdělávacím programem školy.

Novinkou byl i poznávací zájezd žáků ze 7.–9. tříd v měsíci květnu do Anglie, spojený s výukou jazyka, návštěvou Londýna, Brightonu, Kentu a jižního pobřeží. Děti byly ubytovány v hostitelských rodinách, takže musely komunikovat s rodilými mluvčími.

Žáci devátých tříd končili poprvé své devítileté studium na zdejší škole vypracováním a obhajobou závěrečné práce, čímž prokázali, jakých znalostí a dovedností nabyli za dobu povinné školní docházky. Obhajobou před komisí složenou z ředitelky školy, třídní učitelky a vedoucí práce dokazovali, že jsou schopni zpracovat text na vybrané téma, obhájit jej a své názory prezentovat i před veřejností. Slavnostní rozloučení s nimi pak proběhlo za přítomnosti pí starostky ing. D. Výborové, která každému žákovi předala jako dar pamětní dukát města Odolena Voda.

Školu opouští po splnění povinné školní docházky 37 žáků z 9. třídy a 1 žák z nižší třídy. Do gymnázií odchází 8 žáků z 5. třídy a 5 žáků ze třídy 7. S vyznamenáním prospělo 315 žáků, 174 prospělo a 7 žáků neprospělo. Chování 488 žáků bylo hodnoceno jako velmi dobré, uspokojivé u 4 a neuspokojivé u 2 žáků.

Vychovatelky školní družiny zorganizovaly v týdnu od 19. do 23. 8. pro 32 dětí příměstský tábor. Pestrý program, jehož součástí byla návštěva Aera Vodochody, práce v keramické dílně i ukázka výcviku dravých ptáků, vyvrcholil celodenním výletem do Koněpruských jeskyní a při návštěvě Berouna setkáním se třemi medvědy, známými z televizního Večerníčku.

V přípravě na nový školní rok 2013–14 došlo v období hlavních prázdnin k rekonstrukci některých vnitřních prostor školy. V suterénu hlavní budovy byly vybudovány tři nové třídy, z nichž dvě slouží k vyučování žáků speciálních tříd a jedna třída k zájmovým činnostem, popřípadě příležitostné výuce. Šatny se rozšířily po celém zbývajícím prostoru suterénu a ve 3. patře došlo po stavebních úpravách k vytvoření nových prostorných kmenových tříd a menší učebny pro výuku jazyků. Vybavení školní kuchyně novým konvektorem a dalšími gastro nádobami umožnilo zvýšit kapacitu školní jídelny na 457 strávníků.

Počet tříd se ve srovnání s rokem předchozím sice nezměnil, ale celkový počet žáků školy se zvýšil, takže na I. stupni se učí 350 žáků, II. stupeň navštěvuje 181 žáků a na 16 se zvýšil i počet žáků speciálních tříd. Souhrnný počet žáků tedy činí 547, v loňském roce to bylo na počátku školního roku 509. I pedagogických pracovníků přibýlo, růst zaznamenal především příchod nových asistentů pedagoga, kteří pomáhají integrovaným žákům zvládnout učivo příslušného ročníku.

Vzdělávání pokračuje jako v předchozích letech podle školního vzdělávacího programu Člověk přírodě – příroda člověku doplněného vzdělávacím programem Tvořivá škola a výukou čtení Genetickou metodou. V I. třídách probíhá vyučování matematiky podle metody prof. Hejného a v jedné z prvních tříd se žáci učí psát písmem Comenia Script.

Na II. stupni prolínají výukou metody RWCT – Čtením a psaním ke kritickému myšlení.

Projektové vyučování se tradičně stává součástí mnoha předmětů. Na I. stupni to byly projekty s názvem Požární ochrana, Veselé zoubky, Zvířata, Rok hudby, Noc s Andersenem, Vánoce v literatuře, na II. stupni převládaly projekty s historickými tématy – Herákovy práce, Karel IV. – král, císař a stavitel Karlova mostu, Hrad a zámek a Naši slavní předci. Značnému zájmu žáků 8. tříd se těšila přednáška PhDr. Petry Oulíkové a v té souvislosti i návštěva kostela sv. Klimenta. Také v hodinách přírodopisu a zeměpisu byly realizovány projekty, jež podporovaly aktivitu žáků a rozšiřovaly jejich znalosti v daném oboru.

Rok 2014 byl vyhlášen Rokem české hudby, a tak se i 7. květen stal na škole projektovým dnem s názvem Den hudby. Dnem, v němž škola zněla hudbou, již žáci nejen poslouchali, zpívali a na hudební motivy cvičili i tančili a pro své spolužáky hráli na hudební nástroje, ale i malovali plakáty s hudební tematikou, kreslili portréty hudebních skladatelů, řešili hudební hádanky a vytvářeli texty ke známým lidovým písním.

Škola pokračovala v aktivitách na podporu spolupráce evropských škol prostřednictvím informačních a komunikačních technologií eTwinning. Na škole proběhly dva úspěšné eTwinningové projekty: součástí projektu s názvem Christmas Cards Exchange bylo posílání vánočních pohlednic do 28 zemí Evropy a kreslení a následné odeslání pohlednic s prázdninovými motivy se uskutečnilo pod názvem My Dream Holiday. Úspěšně pokračuje v letošním roce spolupráce s Humanistickým centrem NAROVINU i s partnerskou školou v Nairobi.

V rámci mezinárodního projektu **Edison School** navštívilo školu v týdnu od 12. do 23. února šest zahraničních studentek (z Bulharska, Číny, Argentiny, Tchaj-wanu, Arménie a Jižní Koreje), aby žákům zprostředkovaly informace o své zemi, jazyce i kultuře, a aby jejich přítomnost podnítila u žáků zájem o výuku anglického jazyka. I to byl důvod, proč bylo v prvním ročníku zahájeno nepovinné vyučování angličtiny, a tak zajištěna plynulá návaznost na její výuku, kterou absolvovala řada dětí již v mateřské škole. Také výlet žáků II. stupně do Míšně a vzdělávací zájezd do Anglie přispěl k bližšímu poznání země i jazyka, kterému se učí.

Žáci 7.–9. ročníku se seznámili s dalšími tématy projektu primární prevence rizikového chování, které vedou pracovníci z obecně prospěšné organizace Magdalena. Ve spolupráci s městem zorganizovala škola besedu pro rodiče na téma Proč děti začínají brát drogy a co by o tom rodiče měli vědět.

Pestrou činnost vyvíjel Ekotým v oblastech Odpady, Energie, Voda a Prostředí školy. Presentace o třídění odpadů, soutěže a hry pro žáky I. stupně při akci Ekohraní, vytvoření souhrnu pravidel a hodnot, jak se ekologicky a ohleduplně k přírodě chovat s názvem Ekokodex, módní přehlídka ekošatů pro veřejnost,

aktivní účast v projektu Recyklohraní – to vše bylo oceněno, a proto byl škole udělen mezinárodní titul **Ekoškola**. A za aktivity v soutěži **Škola udržitelného rozvoje Středočeského kraje**, kterou vyhlásil Středočeský kraj ve spolupráci s Klubem ekologické výchovy, byl škole propůjčen na roky 2014 – 16 titul Škola udržitelného rozvoje 2. stupně.

Rok 2014 vyhlásila Evropská unie Rokem proti plýtvání potravin. A tak se žáci 8. ročníku zúčastnili workshopu o. s. Adra s názvem Skutečná cena potravin a 16. října, na Světový den výživy, se škola zapojila do mezinárodní kampaně Postavme se hladu, jejímž cílem bylo zdůraznit význam lokálních potravin a zamyslet se nad příčinami, proč v některých zemích lidé hladoví. K akci se připojila školní jídelna i školní družina a v prostorách školy byla zpřístupněna výstavka prací žáků na téma Jak nám chutná? Zapojením školy do projektu Ovoce do škol dostávají žáci I. stupně 2x do měsíce zdarma ovoce, zeleninu či ovocné nápoje a v akci Mléko do škol si mohou koupit v mléčném automatu dotované mléčné výrobky.

Žáci 9. ročníku se zapojili do hry Finanční svoboda, která rozvíjí finanční gramotnost dětí. Družstvo školy se zúčastnilo jejího celostátního kola v Ostravě a umístilo se na 3. místě.

Úspěšné obhajoby závěrečných prací žáků 9. ročníku, rostoucí aktivita dvou tříd s dětmi mateřské školy, činnost školního parlamentu i přínosná spolupráce školy s kulturní a komunitní komisí města při Dni pro Vodolku, Vánočním jarmarku a Vodolské kapce patří právem ke kladně hodnoceným událostem tohoto školního roku.

V jeho závěru se škola zapojila do testování žáků základních škol a víceletých gymnázií. Testování proběhlo ve 3., 5., 7. a 9. ročnících. Nejlepších výsledků dosáhli žáci v českém jazyce (75 %), úspěšní byli i v angličtině a biologii (shodně 68 %), v matematice vykazali jen 50 % úspěšnosti a ve fyzice byly jejich znalosti ohodnoceny pouze 49 %.

Příznivé, ve srovnání s předešlým školním rokem, jsou především výsledky v chování, kdy jen chování 3 žáků je označeno jako uspokojivé. Prospěch s vyznamenáním vykazalo 336 žáků a naproti tomu 19 žáků bylo klasifikováno známkami nedostatečnými, takže budou třídu opakovat. Ze školy odchází 4 žáci pátých tříd studovat na víceletá gymnázia a 47 žáků, kteří splnili povinnou školní docházku.

Z údajů k 31. 12. 2013 o hospodaření školy se můžeme dočíst, že škola čerpala z rozpočtu kraje 20 071 991 Kč a z rozpočtu města 4 085 000 Kč.

A ještě na závěr.

1. září 2014 byla za účasti zástupců města a stavební firmy slavnostně předána ředitelce školy paní Mgr. I Ullmanové jednopatrová budova pro školní družinu.

11. února 2015 byl škole udělen čestný titul Škola Vítězslava Háška.



Budova nové školní družiny. Foto Pavel Novotný.

Sluší se při této příležitosti popřát škole, učitelům i žákům, aby škola zůstala i nadále nejen místem, jež obohacuje své svěřence vědomostmi a učí potřebným dovednostem, ale také institucí, v níž jsou děti vychovávány k úctě a sounáležitosti ke své domovině a k druhým lidem tak, jak si to přál Vítězslav Hálek:

**„Není to snadné světem jít
a nezabloudit v scestí,
však štěstí v světě největší
být druhu svému k štěstí!“**

Stručná historie školy v Odoleně Vodě

Roku 1683	se objevuje v matrice jméno kantora Vojtěcha Václava Mayera v souvislosti s jeho sňatkem s Reginou Magdalenou Šedivou, sestrou faráře. Je tedy pravděpodobné, že již v té době bylo v Odoleně Vodě vyučováno, ale jak a kde, to nevíme.
Do r. 1824	byly první školní místnosti, není však známo rovněž od kdy, umístěny v čísle 12, v domku kantora F. Holého. Tento dům (ač jistě od té doby několikrát upravován) dosud stojí.
Roku 1824	byla vystavena vedle č. 12 nová školní budova s popisným číslem 13. Zde bylo vyučováno až 60 žáků. (I tato budova dosud stojí).
Roku 1839	byla zřízena dvojtřídní škola a druhá školní třída byla umístěna v objektu velkostatku barona Riese-Stallburga v čísle 2. Tento dům na Dolním náměstí byl zbořen před několika lety.
Roku 1863	byl položen základní kámen k nové škole, situované v prostoru obecní pískovny. Škola byla postavena nákladem 23 000 zlatých a slavnostně otevřena roku 1864 „za značné účasti osadníků, krásného počasí a střelby.“ Na škole byla umístěna deska s nápisem: Farní škola Vodolská vystavěna roku jubilejního MDCCCLXIII „Bohu, církvi, národu a králi stojím, maličké tu mlékem spásy, umu kojím. Učitelem v té době byl Josef Neruda, údajný tvůrce české polky.
Roku 1865	již byla škola trojtřídní.
Roku 1881	čtyřtřídní se 423 zapsanými žáky.
Roku 1884	pětitřídní se 484 žáky.
Roku 1890	šestitřídní s 529 zapsanými žáky.
Roku 1940	(1. září?) byla v Odoleně Vodě ustavena měšťanská škola, zatím bez vlastní budovy.
Roku 1941,	1. prosince se zahajuje vyučování měšťanské školy v nové školní budově.
Roku 1964,	1. září byla otevřena nová školní budova základní školy spolu s tělocvičnou a jídelnou (ty byly předány postupně v letech 1965–66.)
Roku 1984	navštěvuje školu 805 žáků, což je nejvyšší počet v historii školy.
Roku 1994	byly přistaveny tři nové třídy (z nichž jedna byla vyčleněna jako počítačová učebna).

Roku 2001	u příležitosti zahájení nového školního roku navštěvuje školu prezident republiky pan Václav Havel.
Roku 2009	přestává škola u kostela po 145 letech sloužit žákům základní či zvláštní školy a stává se školou mateřskou.
Roku 2014,	1. září byla předána k užívání nová patrová budova pro školní družinu.
Roku 2015	je na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy udělen škole čestný název Základní škola Vítězslava Háška.

Obsah

Úvodní slovo	0
Kapitola I 1683–1928	0
Kapitola II 1940–1964	0
Kapitola III 1965–2014	0
Stručná historie školy	0

Stránky z historie
Škola v Odoleně Vodě
1683–2014
František Vejvoda

Fotografie vybral a uspořádal František Vejvoda.

Obálka, grafická úprava a sazba Tomáš Měchura,...
Vydalo Město Odolena Voda, Dolní náměstí 14, 250 70 Odolena Voda.
Vytiskla...
Vydání první.
Odolena Voda 2015.

Vydáno ve spolupráci se Základní školou Vítězslava Háška Odolena Voda.

ISBN 978-80-260-9172-1



